

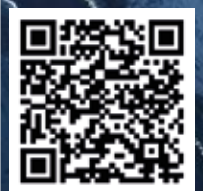


BİLGİ
TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM
KURUMU

ULUSLARARASI ELEKTRONİK HABERLEŞME VE POSTA SEKTÖRLERİNDE GELİŞMELER BÜLTENİ

OCAK 2025

SEKTÖREL ARAŞTIRMA VE STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI



İçindekiler

YÖNETİCİ ÖZETİ	3
1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER	10
AVRUPA KITASI	10
ALMANYA	10
FRANSA	12
İNGİLTERE	15
İRLANDA	18
İSPANYA	22
İSVEÇ	24
İSVİÇRE	27
İTALYA	29
POLONYA	32
PORTEKİZ	35
AMERİKA KITASI	41
ABD	41
ARJANTİN	47
KANADA	48
ASYA KITASI	51
AZERBAYCAN CUMHURİYETİ	51
ÇİN HALK CUMHURİYETİ	54
ENDONEZYA	56
FİLİPİNLER	58
GÜNEY KORE	60
HİNDİSTAN	62
JAPONYA	64
KUVEYT	65
MALEZYA	67
SUUDİ ARABİSTAN	69
TAYLAND	71

AFRİKA KİTASI	72
GÜNEY AFRİKA	72
KENYA.....	74
MISIR.....	77
OKYANUSYA.....	81
AVUSTRALYA	81
YENİ ZELANDA	83
2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER	84
AB SAYISAL TEK PAZARI	84
BEREC	87
ENISA	89
ETSI	91
GSMA	93
UPU	95



YÖNETİCİ ÖZETİ

Diğer ülke ve uluslararası kuruluşların/birliklerin gündemlerini takip ederek tecrübelerinden istifade etmek amacıyla bilgi ve iletişim teknolojileri alanında belli başlı ülkelerin, uluslararası kuruluş ve birliklerin elektronik haberleşme ve posta sektörlerindeki gelişmeler ve sektöre yönelik düzenlemeleri esas alınarak derlenen “Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteni” her ay hazırlanmakta ve BTK internet sayfasından kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Bülten kapsamında; Avrupa, Asya, Amerika, Afrika ve Okyanusya kıtalarında yer alan ve genişbant altyapılarının gelişmiş olduğu ülkeler ile uluslararası kuruluş ve birliklerdeki elektronik haberleşme piyasası, posta sektörü, genişbant, bulut bilişim, siber güvenlik, internet, yazılım hizmetleri, 5G ve ötesi, yapay zekâ (AI), robotik, nesnelerin interneti (IoT), otonom araçlar, 3D yazıcı ve nanoteknoloji gibi gelişen teknolojiler başlıkları altında yaşanan teknolojik ve düzenleyici gelişmelere yer verilmektedir.

Bu kapsamda, 2025 yılı Ocak ayı bülteninde;

- Avrupa kıtasından; Almanya, Fransa, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İsviçre, İtalya, Polonya ve Portekiz,
- Amerika kıtasından; ABD, Arjantin ve Kanada,
- Asya kıtasından; Azerbaycan, Çin, Endonezya, Filipinler, Güney Kore, Hindistan, Japonya, Kuveyt, Malezya, Suudi Arabistan ve Tayland,
- Afrika Kıtasından; Güney Afrika, Kenya ve Mısır ile
- Okyanusya kıtasından; Avustralya ve Yeni Zelanda ülkelerindeki gelişmeler incelenmiştir.

- Uluslararası kuruluşlardan ise; AB Sayısal Tek Pazarı, BEREC (Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu, Body of European Regulators for Electronic Communications), ENISA (Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı, European Union Agency for Cybersecurity), ETSI (Avrupa Telekomünikasyon Standartlar Enstitüsü, European Telecommunications Standards Institute), GSMA (GSM Association) ve UPU (Dünya Posta Birliği, Universal Postal Union) tarafından hazırlanan raporlara ve gelişmelere yer verilmiştir.

Öte yandan, bu bültenin hazırlanmasında; Cullen International'ın "Country Updates", "Telecommunications Flashes" bölümleri, ilgili ülkelerin düzenleyici kurumlarının ve uluslararası kuruluşların/birliklerin internet sayfaları ve BT sektörüne yönelik haberler yapan uluslararası haber sitelerinden faydalanılmıştır.

Bu kapsamda, 2025 yılı Ocak ayı Uluslararası Elektronik Haberleşme ve Posta Sektörlerinde Gelişmeler Bülteninde yer alan hususlar aşağıda özetlenmektedir:

- Almanya'nın 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren yeni Posta Kanunu, ülkenin evrensel posta hizmetlerine önemli değişiklikler getirmektedir.
- Fransa'nın Metz şehrini Almanya'nın Saarbrücken şehrine bağlayacak ve 60 kilometrelik bir alanı kapsayacak, Avrupa'nın İlk Sınır Ötesi 5G Otoyol Koridorları Projesinin inşaatının, 2025 yılı başlarında başlayarak 2027 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.
- Fransa Hükümeti, Arcep ve ülkenin dört ana mobil işletmecisi arasında imzalanan anlaşmadan tam yedi yıl sonra, Mobil için Yeni Anlaşma çerçevesinde işletmeciler, devlet daireleri ve yerel yönetimler arasındaki işbirliği sayesinde mobil hücresel kapsama alanında ortak bir başarı öyküsü ortaya çıkarmayı hedeflemektedir.
- İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, işletmecisine ilettiği şikayeti çözümlenmeyen veya sunulan çözümden memnun olmayan tüketicilerin "Alternatif Anlaşmazlık Çözümü (AAÇ)" için başvurmaları için daha önce öngörülen 8 haftalık süreyi 6 haftaya indireceğini açıklamıştır.
- OFCOM, Çevrimiçi Güvenlik Kanunu ile kendisine verilen yetki ve görevler çerçevesinde, kapsama dahil olan platform ve uygulamaların çocuklar için engellenecek yaş tanımlama sistemleri konusunda yeni bir sektörel rehber yayımlamıştır.
- OFCOM, abonelik sözleşmelerinde ileride gerçekleşecek enflasyon oranlarına bağlı olarak belirlenen tarife artışlarının tüketici aleyhine belirsizlik oluşturduğu gerekçesiyle şeffaf olması gerektiğini açıklamıştır.

- OFCOM, daha önce evrensel posta hizmeti ile ilgili değişlik yapmayı planladığına ilişkin verdiği bilgiler neticesinde bu konudaki taslak teklifini kamuoyu ile paylaşmıştır.
- Dijital dönüşüm, küresel olarak tüm sektörlerde hızlanma belirtisi göstermektedir ve İrlanda'da yeni kurulan şirketlerden büyük işletmelere kadar her ölçekteki işletme, teknolojik dünyadaki değişliklerden büyük ölçüde etkilenmektedir.
- İspanya Ulusal Rekabet Komisyonu (CNMC), Telefónica'nın 2025 ve 2026 yılları için İspanya'da evrensel telekomünikasyon hizmetinden sorumlu işletmeci olarak belirlenmesine ilişkin taslak emir hakkındaki raporunu yayımlamıştır.
- İsveç'in önde gelen telekomünikasyon şirketleri Tele2 ve Telenor, Net4Mobility ortak girişimi altında geliştirdikleri 5G şebekesiyle ülke nüfusunun %90'ından fazlasını kapsama alanına almıştır.
- İsveç merkezli telekomünikasyon şirketi Tele2, yeniden yapılanma sürecinin bir parçası olarak çalışanlarının %15'ini işten çıkaracağını duyurmuştur.
- İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), PostNord'un Akkajaur bölgesindeki posta dağıtım modeline yönelik incelemesini tamamlamıştır.
- İsviçre Federal Hükümetin yaptığı açıklamaya göre, bilgisayar korsanları İsviçre federal yönetimine saldırmıştır. Federal hükümete göre hiçbir veri sızdırılmamıştır.
- İsviçreli Swisscom (SCMN.S), rakibi Vodafone'u (VOD.L) satın alma işlemini tamamladığını ve İtalyan işletmecisi Fastweb ile birleştirmeye başlayacağını duyurmuştur.
- talya, Elon Musk'ın SpaceX'ile ülkenin hükümetine güvenli telekomünikasyon sağlamak amacıyla bir anlaşma için ileri düzeyde görüşmelerde bulunmaktadır.
- Polonya'nın Telekomünikasyon Düzenleyici Kurumu UKE, 8 Kasım 2024 tarihinde 5G şebekeleri için kullanılacak 2x35 MHz'lik spektrum açık artırmasının kurallarını yayımlamıştır.
- Polonya'nın Devlet Posta İşletmecisi Poczta Polska'da yapılan denetimlerde, şirkette milyonlarca Avro yolsuzluk yapıldığını ortaya çıkaran çeşitli usulsüzlükler tespit edilmiştir.

- Portekiz'de 2024 yılının 3. çeyreğinde NET.mede yaklaşık 107 bin İnternet erişim hızı testi (günde ortalama 1.162 test) gerçekleştirmiştir ve bu rakam geçen çeyreğe göre %12, geçen yılın aynı çeyreğine göre ise %29 daha az olarak belirlenmiştir.
- Portekiz Ulusal Haberleşme Otoritesi ANACOM tarafından 2024'ün 3. çeyrek sonu mobil sektör verileri açıklanmıştır.
- ABD'nin yeni başkanı Donald Trump, Olivia Trusty'nin Federal İletişim Komisyonu'nun (FCC) beşinci üyesi olarak görev yapacağını duyurmuştur.
- ABD Adalet Bakanlığı, Juniper Networks'ün HPE tarafından satın alınmasının engellenmesi için dava açmış olup, bunun en büyük üç kablosuz şebeke işletmecisinden ikisi arasındaki rekabeti ortadan kaldıracağını öne sürmüştür.
- ABD Posta Servisi, yeniden tasarlanmış posta çeklerini tanıtmış ve yeni tasarım ile, sahtecilik ve diğer dolandırıcılık faaliyetlerini daha da caydırmak için güvenlik özelliklerini geliştirmiş olup, bu çekler Şubat 2025'te piyasaya sürülecektir.
- Telefónica'nın Arjantin'deki işletmecisini satmayı değerlendirdiği bildirilmiştir.
- Kanadalı Bell ve Corus Entertainment, iki grup arasında daha önceden yapılmış olan ve Corus tarafından üretilen içeriğin Bell Fibe TV ve Bell Satellite TV'de yayınlanmasına yönelik olarak hükümler içeren çok yıllık bir anlaşmanın genişletildiğini duyurmuştur.
- Kanada Postası 2024 yılı Eylül ayında açıklandığı üzere Ocak 2025'ten itibaren posta ücretlerini artıracaktır.
- Azerbaycan Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren "AzInTelecom" tarafından geliştirilen "SİMA İmza" mobil uygulaması indirme miktarı 3 milyonu aşmıştır.
- "Azerbaycan Cumhuriyeti'nde Dijital Kalkınma Konsepti" Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın 16 Ocak 2025 tarihli Kararnamesi ile onaylanmıştır.
- Çin İnternet Ağı Bilgi Merkezi tarafından 17 Ocak Cuma günü yayımlanan bir rapora göre, Çin'deki netizen (ağdaş veya ağ vatandaşı) sayısı geçen yılın sonunda 1,1 milyara ulaşarak 2023 yılına kıyasla 16,08 milyon daha fazla olmuştur.

- Çin'deki 5G baz istasyonlarının sayısı 4,25 milyona ulaşırken gigabit genişbant kullanıcılarının sayısı da 200 milyonu aşmıştır.
- Endonezya'da 12 Sayılı Kanun'un Yasal Düzenlemelerin Oluşturulmasıyla ilgili hükümlerini yerine getirmek amacıyla, yasal düzenlemelerin hazırlanmasında halkın katılımının sağlanmasıyla ilgili olarak, 1.4 GHz Frekans Bandındaki Radyo Frekans Spektrumunun Kullanımına İlişkin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı Yönetmelik Taslağı üzerine bir kamuoyu danışma toplantısı yapılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir.
- Filipinler Merkez Bankası, Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP), ülkedeki dijital ödemeleri geliştirmek amacıyla banka dışı finansal kuruluşlardan (EMI-NBFI), yeni elektronik para ihraç edenlere yönelik yasağı kaldırdığını belirtmiştir.
- "Güney Kore Telekom İşletmecileri Ülke İstihbarat Raporu" yayımlanmış olup söz konusu rapor 2029 yılına kadar temel göstergelerin ayrıntılı tahminleriyle birlikte, Güney Kore'deki telekomünikasyon pazarına yönetici düzeyinde bir genel bakış sunmaktadır.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, PM-WANI şeması kapsamında Kamu Veri Ofisleri (PDO'lar) için genişbant tarifelerinin rasyonalizasyonunu öneren 2025 Telekomünikasyon Tarifesi (71. Değişiklik) Emri taslağını yayımlamıştır.
- Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, Eylül-Ekim 2024 tarihleri arasında Yeni Delhi (Delhi LSA), Jaipur (Rajasthan LSA), Anmednagar (Maharashtra LSA) ve Haydarabad (Andhra Pradesh LSA) olmak üzere dört şehirde gerçekleştirilen Bağımsız Sürücü (drive) Testleri (IDT) raporunu yayımlamıştır.
- Japonya'dan İçişleri ve Haberleşme Devlet Bakanı Adachi'nin katılımıyla 4. Japonya-ASEAN Dijital Bakanlar Toplantısı Tayland'da düzenlenmiştir.
- Kuveyt Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA, KEMS Zajil Telecom ile ortaklık kurarak Kuveyt'in bağlantı ve aktarma için yeni uluslararası ağ geçidini (Irak Rotası) başlattığını duyurmuştur.
- Yarı iletken sektöründe önemli bir güç merkezi olan Malezya, Ekonomi Bakanı Rafizi Ramli'ye göre önümüzdeki 5-10 yıl içinde Grafik işlem birimi (GPU) çiplerini yerel olarak üretmeyi hedeflemektedir.

- Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST, Type One Ventures ve Deloitte Consulting ortaklığıyla, uzay sektöründeki girişimcileri, uzmanları ve yatırımcıları hem özel hem de kamu sektöründen Uzay teknolojisi son kullanıcılarıyla bir araya getiren The Frontier etkinliğinin üçüncüsüne ev sahipliği yapmıştır.
- Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST ve Suudi Standartlar, Metroloji ve Kalite Organizasyonu SASO, Suudi pazarındaki cep telefonları ve elektronik cihazlar için birleşik şarj portlarının ilk zorunlu aşamasının 1 Ocak 2025'te yürürlüğe girdiğini ve "USB Type-C" gerektirdiğini duyurmuştur.
- Çin, Myanmar ve Tayland yetkilileri tarafından, ülkelerinde uzun süredir devam eden dolandırıcılık sorunuyla boğuştukları ve bölgedeki savaşın da etkisiyle bu ülkelerdeki telekomünikasyon dolandırıcılık merkezlerinin ortadan kaldırılması konusunda fikir birliğine vardıkları bildirilmiştir.
- Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu ICASA, Uydu Hizmetleri için önerilen yeni lisanslama çerçevesi hakkında sözlü kamu duruşmaları düzenleyecektir.
- Kenya'nın telekomünikasyon sektöründe tüketici talebinin de etkisiyle mobil aboneliklerde, genişbantta, 4G/5G kullanımında ve mobil para da büyüme görülmektedir.
- Mısırlı hizmet sağlayıcı Telecom Egypt, 2Africa denizaltı kablo sistemi üzerinde bir Akdeniz denizaltı bağlantısının faaliyete geçtiğini duyurmuştur.
- Mısır Maliye ile İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlıkları, yönetişimi geliştirmeyi, Mısır'da mobil endüstrinin yerelleşmesini teşvik etmeyi ve telekomünikasyon pazarında adil rekabeti sağlamayı amaçlayan yeni bir elektronik sistemi uygulamaya koymuştur.
- Mısırlı mobil şebeke işletmecileri, devletin telekom pazarını geliştirmek için Wi-Fi arama hizmetini başlatmıştır.
- Avustralya Postası, en son üç aylık Inside Australian Online Shopping Raporu'na göre, 1 Kasım - 31 Aralık 2024 tarihleri arasında teslim edilen yaklaşık 103 milyon paketle (geçen yıla göre %3,1 artışla) en yoğun dönemde yeni bir rekor kırmıştır.

- Yeni Zelanda Hükümetinin Dijitalleştirilmesinden Sorumlu Bakanı Judith Collins, kurumların yapay zekayı (AI) nasıl benimsemeleri gerektiğine dair net beklentiler ortaya koyan ve aynı zamanda üretkenliği ve hizmet sunumunu iyileştirme potansiyelinden yararlanan bir kılavuz yayımlamıştır.
- Avrupa Komisyonu tarafından hastanelerin ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının siber güvenliğini güçlendirmeyi amaçlayan bir AB Eylem Planı sunulmuştur.
- Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa'nın geleceğin teknolojilerinin, hizmetlerinin ve temiz ürünlerinin icat edildiği, üretildiği ve piyasaya sunulduğu yer haline gelmesiyle birlikte iklim açısından nötr olan ilk kıta olması yolunda bir çerçeve sağlayan Rekabet Pusulası sunulmuştur.
- 28-29 Ocak 2025 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de düzenlenen Avrupa 5G Konferansı, 5G'nin geleceğini ve Avrupa'nın dijital dönüşümündeki rolünü keşfetmek üzere sektör liderlerini, politika yapımcıları ve uzmanları bir araya getirmiştir.
- ENISA tarafından desteklenen Dijital Operasyonel Dayanıklılık Yasası (DORA) yürürlüğe girmiştir.
- 3GPP Ortak API Çerçevesi'nin (CAPIF) açık kaynaklı bir uygulamasını geliştiren ve ETSI Yazılım Geliştirme Grubu olan SDG OpenCAPIF 2.0.0 Sürümünü yayımlamıştır.
- GSMA tarafından yayımlanan yıllık Mobil Ekonomi Avrupa raporuna göre, 2024 yılı sonunda Avrupa'daki mobil bağlantıların %30'u (yaklaşık 200 milyon bağlantı) 5G'den oluşurken, küresel ortalama ise %24 olmuştur.
- Posta ve lojistik sektörünün liderlerinin, "Müşteri Güvenini Artırmaya Yönelik Akıllı ve İşbirlikçi Çözümler" teması çerçevesinde sektörün mevcut durumu ve geleceğini değerlendirdikleri Dünya Liderler Forumu (WLF) ve Parcel+Post Expo 2024'te Dünya Posta Birliği'nin UPU Danışma Komitesi (CC) önemli bir rol üstlenmiştir.

1. ÖRNEK ÜLKELERDEKİ DÜZENLEYİCİ GELİŞMELER

AVRUPA KITASI



ALMANYA

Nüfusu:	83.684.929
Yüzölçümü:	357,021 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	48,264 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BNETZA
Mobil Şebeke Abonesi:	111.872.000
Sabit Şebeke Abonesi:	43.000.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86

Almanya'da Evrensel Posta Hizmetine İlişkin Yeni Kurallar Yürürlüğe Girdi

Almanya'nın 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe giren yeni Posta Kanunu, ülkenin evrensel posta hizmetlerine önemli değişiklikler getirmektedir¹. Mevzuat, teslimat standartlarını gevşeterek mektupların %80'inin bir gün içinde (D+1) yerine %95'inin üç gün içinde (D+3) ulaşmasını zorunlu kılmaktadır. Toplu postalar artık dört gün içinde (D+4) alıcılara ulaşırken, gazeteler ve süreli yayınlar yayınlandıkları gün teslim edilmeye devam edecektir. Deutsche Post (DP) yeni yasa kapsamında resmi olarak evrensel hizmet sağlayıcı (USP) yükümlüsü belirlenmiş olup, Federal Ağ Ajansı'na (BNetzA) altı ay önceden bildirimde bulunarak hizmetleri azaltma veya durdurma yetkisine sahiptir. DP'nin çekilmesi halinde, BNetzA bir kamu ihalesi düzenleyebilir veya sorumlulukları başka bir sağlayıcıya devredebilir.

Evrensel hizmetin kapsamı; ticari gönderiler, kitaplar, gazeteler ve süreli yayınları içerecek şekilde genişletilerek modernize edilirken, bireysel olarak kararlaştırılan koşullar altında taşınan ürünler, reklam postaları veya güvenlik riski taşıyan veya ayrımcı içerik sergileyenler hariç tutulmuştur. Kayıtlı ve sigortalı mektuplar hizmetin bir

¹ 07.01.2025 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.cullen-international.com/> adresinden ulaşılabilir.

parçası olmaya devam etmekte birlikte, ekspres posta ve kurye hizmetleri artık zorunlu değildir. Önemli bir yenilik de “kısmi hizmetlerin” dahil edilmesi ve diğer işletmecilerin merkezi noktalarda toplu postaları işlemesine izin verilerek katma değer vergisinden (KDV) muaf tutulmasıdır. Bu hamle rekabeti teşvik etmeyi amaçlasa da alternatif işletmeciler arasında DP'nin haksız rekabet avantajı elde ederek kamu bütçe gelirlerini yılda 115 milyon Avro azaltabileceği endişesine yol açmıştır.

DP'nin ülke çapında 12.000 postane bulundurma ve nüfus yoğunluğuna göre erişilebilirliği sağlama yükümlülüğü ile altyapı gereklilikleri büyük ölçüde değişmeden kalmıştır. Ancak yeni yasa, BNetA'nın geleneksel postanelerin kurulmasının zor olduğu kırsal bölgelerde otomatik postanelere izin vermesine olanak tanımaktadır. Bu tesislerin engelliler için erişilebilir ve kişisel cihazlar olmadan çalıştırılabilir olması gerekmektedir. BNetA ayrıca, yetersiz hizmet alan bölgelerde postane faaliyetlerini zorunlu kılmasına ve uyulmaması halinde 10 milyon Avro'ya kadar ceza uygulamasına olanaktanıyan gelişmiş yaptırım yetkileri de kazanmaktadır. Gelişen piyasa dinamikleri çerçevesinde maliyet verimliliği ve hizmet güvenilirliği arasında denge kurma çabalarını yansıtan mektup ve paket perakende fiyatları 1 Ocak 2025 tarihinde artırılmıştır.



FRANSA

Nüfusu:	67.422.241
Yüzölçümü:	543.940 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	49.492 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ARCEP
Mobil Şebeke Abonesi:	72.751.000
Sabit Şebeke Abonesi:	37.759.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	86,10

1. Avrupa'nın İlk Sınır Ötesi 5G Otoyol Koridorları Projesi

Vantage Towers, TOTEM, Orange, O2 Telefónica ve Saarland Uygulamalı Bilimler Üniversitesi (htw saar), Avrupa'nın ilk sınır ötesi 5G otoyol koridorlarından birini oluşturmak için yeni bir işbirliği duyurmuşlardır.

"5G Autobahn to Autoroute" (5G A2A) adını taşıyan bu proje, Fransa'nın Metz şehrini Almanya'nın Saarbrücken şehrine bağlayacak ve 60 kilometrelik bir alanı kapsayacaktır. İnşaat 2025 yılı başlarında başlayacak olup, 2027 yılı sonunda tamamlanması planlanmaktadır.

Bağlantılı mobilite için son teknoloji altyapı:

Proje kapsamında yeni nesil 5G altyapısının konuşlandırılması, ulusal kapsama yükümlülüklerinin çok ötesine geçmektedir. Aşağıdakiler de dahil olmak üzere yenilikçi mobilite hizmetlerinin geliştirilmesini sağlayacaktır:

- Koordineli şerit değiştirme
- Çarpışma öngörüsü ve önleme
- Otomatik trafik sıkışıklığı uyarıları
- (Kısmen) otonom araçların test edilmesi

Proje, sınır ötesi seyahat edenler için 5G bağlantısını geliştirirken, tüm güzergah boyunca yenilikçi endüstriyel bağlantı denemelerine olanak sağlayacaktır.

Avrupa ölçeğinde bir proje:

Proje kapsamındaki teknolojik otoyol koridoru şunları içermektedir:

- A4 ve A320 otoyolları boyunca Fransa'da 55 km'lik bir bölüm;
- A6 otoyolu boyunca Almanya'da 5 km'lik bir bölüm.

Altyapı, ATLANTIC trans-Avrupa ulaşım ağına tamamen entegre edilmiştir ve tüm güzergah boyunca kesintisiz 5G bağlantısı sağlamaktadır.

Benzersiz bir uluslararası işbirliği:

Fransa'da TOTEM ve Orange, 3.5 GHz frekansında özel 5G kapsama alanı sağlamak için dokuz yeni kule kuracak ve sekiz adede kadar mevcut kuleyi yükseltecektir. Almanya'da Vantage Towers ve O2 Telefónica, 3.6 GHz frekansında dağıtılmış anten sistemi (DAS) kullanarak beş adede kadar radyo kulesi kuracaktır.

Sürdürülebilir bir taahhüt:

Altyapı en az on yıl boyunca çalışacak şekilde tasarlanmıştır ve ortakların sürdürülebilir sınır ötesi dijital bağlantıya olan uzun vadeli bağlılığını göstermektedir. Bu proje "Connecting Europe Facility Digital" programı kapsamında Avrupa Birliği'nden mali destek almakta ve Fransa'daki Grand Est Bölgesi tarafından desteklenmektedir.²

2. Yeni Mobil Anlaşma

Fransa Hükümeti, Arcep ve ülkenin dört ana mobil işletmecisi arasında daha önce benzeri görülmemiş bir anlaşmanın imzalanmasından yedi yıl sonra, Mobil için Yeni Anlaşma imzalanmak suretiyle işletmeciler, devlet daireleri ve yerel yönetimler arasındaki yakın ortaklık sayesinde ortak bir başarı öyküsü yazılması planlanmaktadır.

2018'deki lansmanından bu yana, bu yaygınlaştırma planı ülke çapında 4G kapsamına ulaşma ve Fransa genelinde mobil beyaz alanları ortadan kaldırma hedefini yerine getirmektedir. Bu deneyim, Mobil için Yeni Anlaşma'nın paydaşlar ve özellikle de yerel seçilmiş yetkililer arasındaki başarılı işbirliğine çok şey borçlu olduğunu göstermektedir.

² 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://newsroom.orange.com/latest-generation-5g-towards-a-connected-metz-saarbrucken-axis-for-autonomous-and-secure-mobility-thanks-to-vantage-towers-totem-orange-o2-telefonica-and-htw-saar/?lang=eng> adresinden ulaşılabilir.

FFT l coms, Mobil için Yeni Anlaşma'nın uygulanmasında kamu yetkililerinin ortağı olmuştur. Bu amaçla, 2018'den bu yana 180 4G mobil hücre sahasının açılışından sorumlu olmuştur. Bu da özellikle hedeflenen kapsama planını vurgulayarak dağıtımların somut gerçekliğini göstermektedir.

Bu iddialı mekanizma sayesinde mobil işletmeciler Bouygues Telecom, Free Mobile, Orange ve SFR, yerel yönetimler ve devlet daireleri tarafından ortaklaşa belirlenen 5000 alanı kapsama altına almayı taahhüt etmiştir. Arcep, web sitesinde Mobil için Yeni Anlaşma hakkında üç ayda bir durum güncellemesi sunmaktadır. 30 Eylül 2024 itibariyle işletmeciler, hedeflenen kapsama mekanizması sayesinde 3231 adet yeni ve çok işletmecili 4G hücre sahası inşa etmiş ve faaliyete geçirmiştir.

Bu mekanizmanın yanı sıra, Mobil için Yeni Anlaşma, işletmecilere 2031 yılına kadar devam edecek olan diğer mobil şebeke yaygınlaştırma yükümlülükleri de getirmektedir. Bunlar arasında mevcut mobil şebeke hücre sahalarında %99,8 4G yayılımı hedefi, öncelikli ulaşım koridorlarında nüfus için makul kapsama seviyelerinin %99,4'e çıkarılması ve 30 Eylül 2024 itibariyle 729'u çalışır durumda olan 1000 sabit 4G hücre sahasının konuşlandırılması yer almaktadır.³

³ 14.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://en.arcep.fr/news/press-releases/view/n/new-deal-mobile-140125.html> adresinden ulaşılabilmektedir.



İNGİLTERE

Nüfusu:	66.900.000
Yüzölçümü:	242.495 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	46.371 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	86.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	29.800.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	97,8

1. Tüketici Şikayetleri

İngiliz Düzenleyici Kurumu OFCOM, işletmecisine ilettiği şikayeti çözümlenmeyen veya sunulan çözümden memnun olmayan tüketicilerin “Alternatif Anlaşmazlık Çözümü (AAÇ)” için başvurularını teminen daha önce öngörülen 8 haftalık süreyi 6 haftaya indireceğini açıklamıştır. OFCOM’un açıklamasına göre, 2022-2024 arasında yapılan şikayetlerin %79’u bir haftadan kısa sürede çözülürken, 6 hafta içinde çözümlenen başvuru oranı ise %94’tür. Kalan 700 bin şikayetten daha sonra çözülen veya AAÇ için başvuru oranı ise sadece %19 olmuştur. OFCOM bu oranın artabilmesi için sürenin 6 haftaya indirilmesi gerektiğini düşünmektedir⁴.

2. Çocukların Çevrimiçi Korunması

OFCOM, Çevrimiçi Güvenlik Kanunu ile kendisine verilen yetki ve görevler çerçevesinde, kapsama dahil olan platform ve uygulamaların çocukların bu siteleri engelleyecek yaş tanımlama sistemleri konusunda yeni bir sektörel rehber yayımlamıştır. Buna göre sosyal medya ve paylaşım platformları, öncelikle verdikleri hizmetlere çocukların erişimi hususunu değerlendirecekler ve daha sonra çocukların

⁴ 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/service-quality/consultation-consumers-to-be-able-to-escalate-telecoms-complaints-to-dispute-resolution-sooner-under-ofcom-plans/> adresinden ulaşılabilir.

korunması için alınacak tedbirleri belirleyeceklerdir. En geç Temmuz 2025 itibarı ile çocukların erişmemesi gereken hizmetler, erişenin yaşını tanımlayarak çocukların bu hizmetlere erişimini engelleyecek önlemleri alacaktır. OFCOM, bu hizmet ve platformlara erişenlerin beyanı esas alınarak yapılan işlemlerin güvenli olmadığını belirtmektedir⁵. Ayrıca OFCOM, MintStars adlı video paylaşım platformuna çocukların çevrimiçi cinsel içeriklerden yeterince korunmaması sebebi ile 7 bin Pound para cezası uygulanmasına karar vermiştir. Verilen cezanın miktarında şirketin geliri göz önünde bulundurulmuştur⁶.

3. Yüksek Tarife Artışlarına Karşı Tüketicilerin Korunması

OFCOM, abonelik sözleşmelerinde ileride gerçekleşecek enflasyon oranlarına bağlı olarak belirlenen tarife artışlarının tüketici aleyhine belirsizlik oluşturduğunu ve tüketici aleyhine olduğunu belirterek OFCOM'un aldığı karar doğrultusunda bundan sonra tarife artışlarının sözleşmede somut bir miktar (pound ve pence cinsinden) ve zaman içerecek şekilde şeffaf olacağını açıklamıştır⁷.

4. Evrensel Posta Hizmeti

OFCOM, daha önce evrensel posta hizmeti ile ilgili değişiklik yapmayı planladığına ilişkin verdiği bilgiler neticesinde bu konudaki taslak teklifini kamuoyu ile paylaşmıştır. OFCOM, 20 yıl öncesine göre üçte birine düşen posta hacmi, hacmin düşmesine bağlı olarak artan ortalama maliyetlerin evrensel hizmeti sağlayan Royal Mail'in gelir kaybına yol açması, daha önce 28 milyon olan mektup dağıtılabılır adres sayısının 32 milyona çıkması gibi nedenlerin bu hizmetin geleceğini tehlikeye attığını belirterek tüketicilerin uzun vadeli yararı için bazı düzenlemeler yapmayı planladığını belirtmiştir. Buna göre OFCOM Royal Mail'in posta dağıtım kalite parametrelerinde bazı değişikliklere giderek birinci sınıf postaların ertesi gün dağıtılma oranının asgari %93'ten %90'a inerken bu

⁵ 06.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/online-safety/protecting-children/age-checks-to-protect-children-online/> adresinden ulaşılabilmektedir.

⁶ 23.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/online-safety/protecting-children/ofcom-fines-mintstars/> adresinden ulaşılabilmektedir.

⁷ 17.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/phones-and-broadband/bills-and-charges/protecting-consumers-from-uncertain-and-volatile-inflation/> adresinden ulaşılabilmektedir.

postaların asgari %99,5'i 3 gün içinde dağıtılacaktır. İkinci sınıf postaların 3 gün içinde dağıtılma oranının asgari %98'5'ten %95'e indirilmesi ve bu postaların en az %99,5'i 5 gün içinde dağıtılması gerekmektedir. OFCOM, yapılan değişikliklere rağmen belirlenen hedeflerin halen birçok ülkedeki değerlerden daha iyi olduğunu da belirtmiştir⁸.

⁸ 30.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.ofcom.org.uk/-/post/royal-mail/protecting-the-postal-service-for-the-future/> adresinden ulaşılabilir.

İRLANDA

Nüfusu:	5.078.678
Yüzölçümü:	70.273 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	112.247,71 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İletişim Düzenleme Komisyonu (ComReg)
Mobil Şebeke Abonesi:	5.737.223
Sabit Şebeke Abonesi:	1.202.282
İnternet Kullanım Oranı(%):	99

2025 Yılında İrlanda KOBİ'leri ve Telekomünikasyon Pazarı

Dijital dönüşüm, küresel olarak tüm sektörlerde hızlanma belirtisi göstermektedir ve İrlanda da bu konuda bir istisna değildir. Yeni kurulan şirketlerden büyük işletmelere kadar her ölçekteki işletme, teknolojik dünyadaki değişikliklerden büyük ölçüde etkilenmektedir.

5G ve fiber optik (f/o) şebekelerin genişlemesi, bulut bilişimin her yerde bulunması ve yapay zekanın (AI) sürekli yükselişi, 2025 yılında tekrar eden bir tema olacaktır. Bu nedenle, en son gelişmeleri takip etmek için tüm sektörlerde yüksek hızlı bağlantıya dayanan sistemlere ve süreçlere önemli ölçüde odaklanılacaktır.

İrlanda'daki işletmelerin çoğu telekomünikasyon sektöründeki gelişmeler tarafından yönlendirilen radikal teknolojik değişikliklerden geçmektedir. Hızlı, güvenilir ve uygun maliyetli hizmetler sunarak tam entegre iletişim sistemleri, işletmelerin hızla değişen dijital dünyayla uyumunu sağlamaktadır.

Yapay Zekanın Yükselişi:

Son yıllarda üniversite makalelerinden finansal planlamaya kadar her şeyi etkileyen en büyük gelişmelerden birisi yapay zekadır. Şirketler genelinde yapay zeka yöneticilerinin (CAIO'lar) yükselişi, bunun yalnızca kaybolacak bir trend olmadığını, aynı zamanda en üst düzey liderlikleri bile etkileyen ciddi bir teknolojik hareket olduğunu kanıtlamaktadır. Bunun 2025 yılında da devam etmesi beklenmektedir.

İrlanda KOBİ'lerinin üçte birinden fazlası (%35) yapay zekayı benimsemişken, henüz ikna olmayanların neredeyse yarısının (%48) özellikle müşteri hizmetleri alanında önümüzdeki yıl benimseyeceği tahmin edilmektedir.

Sohbet robotları ve sanal asistanlar gibi araçlarla yapay zekanın, işletmelere yardımcı olmada ve iş operasyonlarını optimize etmede hayati bir rol oynayacağı ve önümüzdeki yıl birçok İrlanda KOBİ'sinin işleyişini değiştireceği düşünülmektedir. Bu gelişmeler mevcut müşteri hizmetlerini değiştirmekten ziyade tamamlamak için uygulanmaktadır. Yapay zeka'nın telekom sektöründe müşteri hizmetleri alanında çok çeşitli araçlar sunmasından dolayı, 2025'te iş dünyasının ilerlemesinin önemli ve tamamlayıcı bir parçası olacağı düşünülmektedir.

Nesnelerin İnterneti (IoT), ülkedeki mevcut 18,8 milyon bağlı cihazın 2025'te de artması beklendiği için B2B (işletmeler arası, business to business) alanını sarmaya devam etmektedir. IoT'den yararlanarak, KOBİ'ler daha akıllı envanter yönetimi, öngörücü bakım ve varlık takibi sağlama fırsatına sahip olmakta ve bu da onu özellikle üretim, otomotiv ve perakende sektörlerindeki için çekici hale getirmektedir. 2025'e gelindiğinde, uzun vadeli IoT uygulaması için planlama (daha fazla otomasyonla birlikte) KOBİ'lerin bağlantıda kalırken verimliliklerini ve operasyonlarını artırmaları için çok önemlidir.

Ancak, doğru bağlantı veya altyapı olmadan hiçbir araç etkili bir şekilde kullanılamaz. Bu nedenle, hem Siro hem de National Broadband Ireland (NBI) şebekeleri genelinde fiber şebeke bağlantısının hızlanması büyük memnuniyetle karşılanmaktadır. Son raporlar, daha önce yeterince hizmet alamayan bölgelerde NBI'dan fiber bağlantıya sahip tesislerin yıl sonuna kadar 300 bine ulaşacağını göstermektedir. Güçlü bir fiber omurgaya sahip olmak, İrlanda genelindeki işletmeler için bağlantıyı iyileştirmenin ve böylece teknolojiye bağlı değişikliklerin getirebileceği fırsatlardan en iyi şekilde yararlanmalarını sağlamanın yanı sıra, mekansal planlama açısından tüm işletmelerin geleneksel şehir merkezlerinde yer almasının gerekmediğinden emin olmak için önemlidir ve neticede ulaşım ve konut altyapısıyla ilgili sorunlara katkıda bulunmaktadır.

Fiber ve 5G:

5G teknolojisi yaygınlaşmaya devam etmekte ve küresel bağlantıların 2028 yılına kadar 7,7 milyara ulaşması öngörülmektedir. 5G, IoT'nin kilidini açan anahtardır. Tüm cihazlar WiFi bağlantısının menziline de değildir ve bu nedenle İrlanda'nın IoT ve akıllı hizmetlerin getirebileceği fırsatlardan gerçekten en iyi şekilde yararlanabilmesi için 5G kapsamının dünya standartlarında olması gerekmektedir. Dünya giderek daha fazla bağlantılı hale geldikçe ve güncel kalmak için gerekli araçlar giderek daha güçlü şebeke hızları gerektirdikçe, 5G erişiminde ilerlemeye olan ihtiyaç belirginleşmektedir. Hükümet, Ulusal Genişbant Planı'nda (NBP) on yılın sonuna kadar tüm nüfuslu alanlarda 5G şebekelerinin kullanılabilir olmasını hedeflediğinden, bu teknoloji İrlandalı işletmelerin çalışmalarını giderek daha verimli hale getirecek, onlara daha hızlı şebeke hızları, daha düşük gecikme süresi ve daha fazla şebeke güvenilirliği sağlayacaktır.

Ancak, 5G şebekelerinin ülke genelinde yayılması için yapılan çabalara rağmen, bölgesel eşitsizlikler devam etmektedir ve ülkenin kırsal alanları genellikle bu ortam üzerinden yüksek hızlı bağlantıya erişememektedir. Ulusal Genişbant İrlanda planları kırsal fiber bağlantısının geniş bir şekilde yaygınlaştırılmasını içerirken, kırsal alanlarda yedekleme ve WiFi cihazlarını desteklemede 5G'deki boşluklar belirginleşmektedir.

5G teknolojisi, özellikle çalışanların çeşitli konumlardan çalışmasına izin vererek işletmelerin işleyiş biçiminde devrim oluşturmada önemli bir rol oynamıştır. COVID-19 salgınından bu yana, uzaktan çalışma profesyonel dünyada çok yaygın hale gelmiştir. Bazı şirketler bunu sınırlamaya çalışsa da, tamamen başarılı bir şekilde aşamalı olarak ortadan kaldırılması pek mümkün değildir. Bu nedenle, işletmeler konumlarından bağımsız olarak tüm çalışanlar için verimli, erişilebilir çalışma yolları sağlamalıdır. Hem fiber hem de 5G şebekelerinin hızı ve güvenilirliği ve uzaktan çalışmanın bulut bilişimin bir ürünü olması burada önemli bir faktördür.

KOBİ'ler, BT altyapılarını yerleştirilmiş donanım yerine bulutta depolayarak çalışanlarına evden çalışma esnekliği sunabilmektedirler. Evden çalışan bu nesil, bulutta barındırılan telefon sistemleri (VoIP) aracılığıyla iş iletişim araçlarına her yerden, her cihazdan erişebilmektedir. Dahası, hayati verilerin yerel yazılım yerine bir bulutta depolanması, bulut bilişimin işlerini sorunsuz bir şekilde yürütmek için gereken

büyük miktarda veriye kolayca ve hızlı bir şekilde erişmelerini sağlaması nedeniyle sağlık, finans ve perakende sektörlerinde çalışanlara büyük fayda sağlamaktadır. İrlanda'daki pazarın 2023'ten 2027'ye %98 oranında büyümesi beklendiğinden, bulut bilişimin 2025'te geleceğe hazır hale gelmeyi hedefleyen KOBİ'ler için temel bir araç sağladığı konusunda şüphe yoktur.

İrlanda'daki işletmelerin çoğu telekom sektöründeki gelişmeler tarafından yönlendirilen radikal teknolojik değişikliklerden geçmektedir. Yapay zekanın giderek daha fazla benimsenmesiyle birlikte, ses ve bağlantı sağlayıcıları işletmelerin müşteri hizmetlerini ve verimliliğini etkili bir şekilde artırmalarına yardımcı olmakta önemli bir rol oynamaktadır.

Nesnelerin İnternetinin (IoT) gelişmesi, her yerden çalışma için yeni yollar sunmaya devam ederken; 5G şebekelerinin, fiber optik şebekelerin ve bulut bilişimin dağıtımı, işletmelerin her zamankinden daha iyi bağlantılı olmasını sağlayacaktır. Bu nedenle, rekabetçi kalabilmek için İrlandalı KOBİ'lerin hem 2025'te hem de sonrasında bu evrimi benimseyerek şekillenmeleri gerekmektedir.⁹

⁹ 10.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.thinkbusiness.ie/articles/irish-sme-telecom-market-predictions-shena-brien/> adresinden ulaşılabilir.



İSPANYA

Nüfusu:	47.615.034
Yüzölçümü:	505.990 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	30.104 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Piyasa ve Rekabet Komisyonu (CNMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	56.896.715
Sabit Şebeke Abonesi:	19.060.635
İnternet Kullanım Oranı (%):	93,90

Evrensel Telekomünikasyon Hizmetinin Güncellenmesi Çağrısı

İspanya Ulusal Rekabet Komisyonu (CNMC), Telefónica'nın 2025 ve 2026 yılları için İspanya'da evrensel telekomünikasyon hizmetinden sorumlu işletmeci olarak belirlenmesine ilişkin taslak emir hakkındaki raporunu yayımlamıştır (IPN/CNMC/042/24).

Bu atama, İspanya Dijital Dönüşüm ve Kamu Hizmeti Bakanlığı (MTDFP) tarafından açılan ihale öncesinde yapılan kamu istişaresinde evrensel hizmeti sağlamakla potansiyel olarak ilgilenen hiçbir aday bulunmadığı için doğrudan yapılmıştır.

Evrensel telekomünikasyon hizmeti, tüm vatandaşların, buldukları yerden bağımsız olarak, sabit yerlerde, uygun fiyatlarla ve belirli kalitede internet ve ses hizmetlerine erişimini sağlamaktadır. Şu anda minimum bağlantı hızı aşağı yönde 10 Mbps olarak belirlenmiştir. Ancak CNMC teknolojik gelişmeler ve kullanıcıların mevcut ihtiyaçları göz önüne alındığında bu eşliğin yükseltilmesinin gerekli olduğunu düşünmektedir.

CNMC, taslak kararnameye ilişkin analizinde, evrensel hizmet sunumunun iyileştirilmesine yönelik kilit hususlara işaret etmektedir:

Bağlantı hızı: CNMC, Genel Telekomünikasyon Kanunu Madde 37.1.a) ile uyumlu olarak asgari hızın 30 Mbps olarak güncellenmesini ve 100 Mbps'in evrenselleştirilmesi için çalışılmasını önermektedir. Halihazırda İspanya'daki sabit genişbant erişimlerinin %93'ünden fazlası 100 Mbps'e eşit veya daha yüksek hızlar sunmaktadır.

Veri Hacmi: Kablosuz veya uydu üzerinden erişim için 45 GB/ay sınırının gözden geçirilmesi ve conecta35 gibi programlarda olduğu gibi 150 GB'a kadar artırılmasının düşünülmesi önerilmektedir.

Teknik Koşullar: Evrensel hizmetin sağlanmasına ilişkin koşulların tanımlanması asgari hızın her koşulda mı, çoğu zaman mı yoksa şebekenin belirli teknik koşulları altında mı garanti edilmesi gerektiği gibi hususlar açısından önemlidir.

Şeffaflık: CNMC, evrensel hizmetle ilgili tüm bilgilerin (koşullar, tarifeler ve sözleşme süreci) açıkça gruplandırılmasını ve Telefónica'nın ticari web sitesinde görünür olmasını önermektedir.

Hizmet sürekliliğini sağlamak için doğrudan tanımlama: Rapor; bir ihale çağrısı ideal olsa da, evrensel hizmetin sürekliliğini sağlamak için Telefónica'nın doğrudan atanmasının şu anda uygun olduğu sonucuna varmaktadır. Bu önlem, özellikle altyapının maliyet etkinliğinin daha düşük olduğu en uzak bölgelerde olmak üzere, ulusal bölge genelinde bağlantının sürdürülmesine olanak sağlayacaktır.

CNMC, MTDFP'yi mümkün olan en kısa sürede evrensel hizmet koşullarını güncelleyen bir Kraliyet Kararnamesi geliştirmeye ve böylece toplumun ve İspanya'daki telekomünikasyon pazarının mevcut ihtiyaçlarına uyarlanmaya çağırılmaktadır.¹⁰

¹⁰ 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cnmc.es/prensa/servicio-universal-telecomunicaciones-20250115> adresinden ulaşılabilir.



İSVEÇ

Nüfusu:	10.377.781
Yüzölçümü:	449.964 km ²
Kişi Başına Gelir:	55.566 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Posta ve Telekom Ajansı (PTS)
Mobil Şebeke Abonesi:	13.015.553
Sabit Şebeke Abonesi:	1.261.073
İnternet Kullanım Oranı:	%88,31

1.Tele2 ve Telenor'dan İsveç'in Dijital Geleceğini Güçlendirme Adımları

İsveç'in önde gelen telekomünikasyon şirketleri Tele2 ve Telenor, Net4Mobility ortak girişimi altında geliştirdikleri 5G şebekesiyle ülke nüfusunun %90'ından fazlasını kapsama alanına almıştır. Bu kapsamanın yaklaşık %70'i, 3.6 GHz spektrum teknolojisi sayesinde 200 ile 800 Mbps arasında değişen hızlar sunan 5G+ hizmetlerini içermektedir.

Tele2, 2020 yılında İsveç'te 5G'yi ilk kez kullanıma sunan işletmeci olarak dikkat çekmiştir. O tarihten bu yana Telenor ile iş birliği yaparak Ericsson ve Nokia'nın en son ekipmanlarını entegre etmiş ve şebeke altyapısında kapsamlı bir dönüşüm gerçekleştirmiştir. Bu sayede daha hızlı ve daha stabil bağlantılar sağlanırken, enerji verimliliği de artırılmıştır. Ayrıca mevcut altyapı kullanılarak 4G şebekesinin kapasitesi %300'e varan oranlarda artırılmıştır.

Tele2 Ağ Uzmanı Björn Lindberg, "Üç yıllık yoğun çalışmanın ardından, şimdiye kadarki en büyük şebeke genişletmemizin sonuna yaklaşıyoruz. 5G+, en son teknoloji ve tamamen yeni ekipmanlarla müşterilerimize hızlı, stabil ve enerji verimli bir şebeke sunabiliyoruz. Bu, geleceğin dünya standartlarında bağlantısıdır ve bunu bugün sunmaktan gurur duyuyoruz." demiştir.

Telenor Ağ Uzmanı Sara Kebert ise, *"Mevcut şebekenin modernizasyonunun tamamlanmasıyla, ülke genelinde kapasiteyi artıracak kapsamlı bir genişlemeyi dört gözle bekliyoruz. Ocak ayından itibaren bu yeni genişlemeyi hızlandıracağız."* şeklinde konuşmuştur.

Genişletilen 5G kapsama alanı, İsveç'i telekomünikasyon inovasyonunda küresel bir lider konumuna getirerek, yeni nesil bağlantı çözümlerinin yaygın olarak benimsenmesinin önünü açmaktadır.¹¹

2. İsveç'in Tele2 Şirketinden İş Gücü Tasfiyesi

İsveç merkezli telekomünikasyon şirketi Tele2, yeniden yapılanma sürecinin bir parçası olarak çalışanlarının %15'ini işten çıkaracağını duyurmuştur. Şirket, bu kararın değişen pazar koşullarına uyum sağlamak ve operasyonel verimliliği artırmak amacıyla alındığını belirtmiştir.

Tele2 CEO'su Kjell Johnsen; yaptığı açıklamada, bu adımın şirketin uzun vadeli büyüme stratejisinin bir parçası olduğunu ve dijitalleşmeye daha fazla odaklanmayı hedeflediklerini söylemiştir. Johnsen, *"Bu zor bir karar ancak gelecekte daha güçlü ve rekabetçi bir Tele2 oluşturmak için gerekli."* şeklinde açıklamıştır.

İşten çıkarmaların özellikle yönetim, destek ve teknik hizmetler gibi bölümleri etkileyeceği belirtilirken, şirketin önümüzdeki dönemde mobil ve genişbant hizmetlerine yönelik yatırımlarına devam edeceği vurgulanmıştır.

İsveç basınına göre; Tele2'nin aldığı bu karar, Avrupa telekom sektöründeki zorlu ekonomik koşulların bir yansıması olarak değerlendiriliyor. Son yıllarda artan maliyetler ve rekabet nedeniyle birçok telekom şirketi benzer tasarruf önlemleri almak zorunda kalmıştır.

¹¹ 30.12.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecomrevieweurope.com/articles/telecom-operators/tele2-and-telenor-boost-swedens-digital-future/> adresinden ulaşılabilmektedir.

Şirket yetkilileri, işten çıkarılacak çalışanlara destek sağlanacağını ve yeniden istihdam süreçlerinde yardımcı olunacağını açıklamıştır.¹²

3. PTS'nin Postnord İncelemesi

İsveç Posta ve Telekomünikasyon Kurumu (PTS), PostNord'un Akkajaur bölgesindeki posta dağıtım modeline yönelik incelemesini tamamlamıştır. Yapılan değerlendime sonucunda, PostNord'un uyguladığı yeni dağıtım modelinin bölgedeki posta hizmeti gereksinimlerini karşıladığı tespit edilmiştir.

Daha önce haftada iki gün olarak gerçekleştirilen dağıtım hizmeti, 2024 sonbaharında gün aşırı dağıtım modeline geçilerek daha düzenli hale getirilmiştir. Bu değişiklik, özellikle kırsal bölgelerde posta alımının daha öngörülebilir ve verimli olmasını sağlamıştır.

PTS tarafından yapılan açıklamada, bu yeni sistemin bölgedeki posta alıcıları tarafından olumlu karşılandığı ve hizmetten duyulan memnuniyetin arttığı belirtilmiştir. Kurum, PostNord'un dağıtım modelinin mevcut yasal gerekliliklere uygun olduğunu ve bu nedenle ek bir düzenleyici müdahaleye gerek duyulmadığını ifade etmiştir.

Sonuç olarak, PTS denetimi sonlandırdığını duyurarak, PostNord'un mevcut sistemle hizmet vermeye devam edebileceğini bildirmiştir.¹³

¹² 29.01.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.datacenterdynamics.com/en/news/swedens-tele2-to-layoff-15-percent-of-workforce/> adresinden ulaşılabilir.

¹³ 30.12.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.pts.se/nyheter-och-pressmeddelanden/postnords-utdelningsmodell-moter-krav-i-gles-glesbygd/> adresinden ulaşılabilir.



İSVİÇRE

Nüfusu:	8.796.669
Yüzölçümü:	41.285 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	89.349 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	BAKOM-OFCOM
Mobil Şebeke Abonesi:	10.586.481
Sabit Şebeke Abonesi:	4.330.800
İnternet Kullanım Oranı(%):	98

1. İsviçre Federal Yönetimine Hacker Saldırısı

İsviçre Federal Hükümetin yaptığı açıklamaya göre, bilgisayar korsanları İsviçre federal yönetimine saldırmıştır. Ancak, Federal hükümete göre hiçbir veri sızdırılmamıştır.

Saldırı sonucunda federal yönetim yaklaşık 45 dakika boyunca bilgi teknolojileri sistemlerinde bir kesintiden etkilenmiştir. Açıklamaya göre, Federal Bilgi Teknolojileri ve Telekomünikasyon Ofisi ile Federal Siber Güvenlik Ofisi saldırıyı ortaklaşa analiz edip ve uygun önlemleri belirlemiştir.

Federal yönetim, federal web sitelerine aşırı yüklenme saldırılarının tespit edildiği Haziran 2024'te Bürgenstock'taki Ukrayna konferansı da dahil olmak üzere birçok kez bilgisayar korsanları tarafından hedef alınmıştı. Federal Siber Güvenlik Ofisi'ne göre bu saldırılar Rusya yanlısı bilgisayar korsanları tarafından gerçekleştirilmiş olabilir.¹⁴

2. Swisscom'un Vodafone Italia Satın Alımının Ardından Kazanç Görünümü

İsviçreli Swisscom (SCMN.S), rakibi Vodafone'u (VOD.L) satın alma işlemini tamamladığını ve İtalyan işletmecisi Fastweb ile birleştirmeye başlayacağını söylemiştir.

¹⁴ 10.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.swissinfo.ch/eng/swiss-politics/federal-administration-affected-by-hacker-attack/88703300> adresinden ulaşılabilmektedir.

İsviçreli telekom grubu, bu yılki kapanış nedeniyle 200 milyon Avroya (207,20 milyon Dolar) varan maliyetlerin 2024 mali sonuçlarında muhasebeleştirileceğini belirtmiş ve tüm yıl kazanç görünümünü aşağı yönlü revize etmiştir.

Şirket 2024 yılı için daha önce 4,5-4,6 milyar Frank olarak öngörülen faiz, vergi, amortisman ve itfa payı öncesi kârın (FAVÖK) 4,3 ila 4,4 milyar İsviçre Frankına düşmesini beklerken, bunun serbest nakit akışı üzerinde herhangi bir etkisi olmayacağını öngörmektedir.

Gelir, yatırım harcamaları ve temettü beklentilerinin değişmediğini belirten şirket, tüm yıl sonuçlarının açıklanmasıyla birlikte entegrasyon maliyetleri hakkında daha fazla ayrıntı sunacağını da sözlerine eklemiştir.

Swisscom, 8 milyar Avroluk anlaşmanın kapanışının, aynı ayın başlarında İtalyan yetkililer tarafından onaylanmasının ardından 31 Aralık'ta gerçekleştiğini söylemiştir.¹⁵

¹⁵ 02.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.reuters.com/business/media-telecom/swisscom-revises-down-earnings-outlook-after-vodafone-italia-acquisition-2025-01-02/> adresinden ulaşılabilmektedir.



İTALYA

Nüfusu:	58.983.000
Yüzölçümü:	301.338 km ²
Kişi Başına Gelir:	35.657 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	İtalya Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (AGCOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	78.040.000
Sabit Şebeke Abonesi:	18.600.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84

İtalya'dan SpaceX ile Telekom Güvenlik Anlaşması Planı

İtalya, Elon Musk'ın SpaceX'yle ülkenin hükümetine güvenli telekomünikasyon sağlamak amacıyla bir anlaşma için ileri düzeyde görüşmelerde bulunmaktadır. Konuyla ilgili bilgi sahibi kişilerin söylediğine göre bu, Avrupa'daki en büyük projedir. Görüşmeler devam etmektedir ve beş yıllık sözleşme konusunda nihai bir anlaşmaya henüz varılamamıştır. Gizli görüşmelerden bahsederek kimliklerinin açıklanmasını istemeyen kişiler, projenin İtalya İstihbarat Servisleri ve İtalya Savunma Bakanlığı tarafından onaylandığını söylemiştir.

İtalya görüşmelerin devam ettiğini doğrulamış ve henüz bir anlaşmaya varılmadığını bildirmiştir. Hükümet, "SpaceX ile yapılan görüşmelerin normal hükümet işlerinin bir parçası olduğunu söylemektedir.

Yakın zamana kadar duraklamış olan müzakereler, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'nin Başkan seçilen Donald Trump'ı Florida'da ziyaret etmesinin ardından ilerlemeye başlamıştır. İtalyan hükümeti, ikilinin görüşmeleri sırasında konuyu görüşmediğini açıklamıştır.

Açıklamayı yapan kişiler, İtalyan yetkililerce, hükümet tarafından kullanılan telefon ve internet hizmetleri için İtalya'ya tam kapsamlı üst düzey şifreleme sağlamayı

amaçlayan 1,5 milyar Avroluk (1,6 milyar Dolar) bir anlaşma üzerinde müzakere edildiğini bildirmişlerdir. Plan ayrıca Akdeniz bölgesindeki İtalyan ordusu için iletişim hizmetlerinin yanı sıra terör saldırıları veya doğal afetler gibi acil durumlarda kullanılmak üzere İtalya'da doğrudan hücreye uydu hizmetlerinin devreye alınmasını da içermektedir.

Olası anlaşma 2023 yılı ortasından beri incelenmektedir. Hizmetlerin yerel taşıyıcıları olumsuz etkileyebileceği konusunda endişe duyan bazı İtalyan yetkililer tarafından anlaşmaya karşı çıkmıştır.

Musk'ın SpaceX'i, yalnızca 2024 yılında Gana'dan Arjantin'e kadar 20'den fazla ülkeyi Starlink uydu internet hizmetine eklemiştir. Şu anda 100'den fazla ülke ve bölgede 4 milyondan fazla kişiye hizmet vermekte, dünyayı genişbant hizmetleriyle kaplamakta, eski telekom işletmecilerini devre dışı bırakmakta ve Amazon.com Inc. ve Çin gibi ulus-devlet rakiplerinden kaynaklı zorlukları geride bırakmaktadır.

Geçtiğimiz yılın sonlarında, Ukrayna'nın en büyük mobil işletmecisi olan Kyivstar PJSC, telekom altyapısını Rus saldırılarının erişemeyeceği bir yere taşımak amacıyla uydu destekli hücreli hizmeti sunmak için Starlink ile bir anlaşma imzalamıştır.

SpaceX, Starlink hizmetini konut internet hizmetinden deniz taşımacılığına ve havayollarına kadar uzanan ticari uygulamalar için sunmakta ve ayrıca savunma ve hassas kullanımlar için Starshield adlı bir ürün geliştirmektedir. SpaceX, güçlü teknoloji atılımları ve daha akıllı iş manevraları ile Musk'ın büyüyen siyasi nüfuzu sayesinde küresel uydu iletişim pazarında önemli bir oyuncu haline gelmiştir.

İtalya, yıllardır azalan kârlarla mücadele eden telefon işletmecileri için dünyanın en rekabetçi pazarlarından biridir. Yerel endüstri, yeni bir birleşme dalgasının yanı sıra milyarlarca değerinde varlık elden çıkarmalarıyla karşı karşıyadır.

Geçtiğimiz yıl ülkenin eski telefon tekeli olan Telecom Italia SpA, sabit hat şebekesini borç yükünü azaltmak amacıyla 22 milyar Avroluk bir anlaşmayla ABD özel sermaye

şirketi KKR&Co.'ya satmıştır. Şebeke satışı, bir Avrupa telefon şirketi için türünün ilk örneğidir ve Meloni hükümeti tarafından güçlü bir şekilde desteklenmiştir.

İtalya, telekomünikasyonu stratejik bir sektör olarak görmektedir. Hükümet hem Telecom Italia'da hem de KKR'ye ait yeni telefon şebekesi şirketi FiberCop'ta hisselerine sahiptir. Ayrıca İtalya, FiberCop'un daha küçük rakibi Open Fiber'i kontrol etmektedir.

İtalya, 7.000'den fazla SpaceX uydusundan oluşan şebekesi üzerinden genişbant İnternet sağlayan Starlink tarafından halihazırda hizmet verilen ülkeler arasında yer almaktadır. Geçtiğimiz yıl Starlink, Telecom Italia'nın yüksek hızlı İnternet hizmetlerinin dağıtımını engellediğini iddia etmiştir.

İtalyan hükümeti, Musk'ın Starlink seçeneğine alternatifleri gözden geçirmektedir ve bunlara AB'nin Uydu Takımı Yıldızı Şirketi IRIS ve kendi uydu takımı Yıldızını inşa etmek de dahildir. Her iki durumda da, projelerin maliyetinin 10 milyar Avro'yu aşacağı tahmin edilmektedir.¹⁶

¹⁶ 05.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.bnnbloomberg.ca/business/company-news/2025/01/05/italy-plans-15-billion-spacex-telecom-security-services-deal/> adresinden ulaşılabilir.



POLONYA

Nüfusu:	38.230.000
Yüzölçümü:	306.230 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	16.945 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Elektronik Haberleşme Ofisi (UKE)
Mobil Şebeke Abonesi:	52.760.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.824.896
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,5

1. Polonya, 700 MHz Frekans Bandı için Mevcut İşletmecilere Yönelik Açık Artırma

Polonya'nın Telekomünikasyon Düzenleyici Kurumu UKE, 8 Kasım 2024 tarihinde 5G şebekeleri için kullanılacak 2x35 MHz'lik spektrum açık artırımının kurallarını yayımlamıştı.

Bu kapsamda UKE, 700 MHz bandındaki tüm eşlenmiş spektrum (2x5 MHz'lik 6 blok) ile 800 MHz bandında kullanılmayan spektrumun (2x5 MHz'lik 1 blok) tahsis edilmesini planlamaktadır. Açık artırmadaki her blok için belirlenen başlangıç fiyatı 356 milyon Polonya Zlotisi (yaklaşık 83,11 milyon Avro) olarak belirlenmiştir.

Yeni lisansların süresi 15 yıl olacak ve tüm lisanslar 31 Mayıs 2040 tarihinde sona erecektir. İşletmeciler, açık artırmaya katılmak için başvurularını 27 Ocak 2025'e kadar yapabilecektir. Açık artırmanın ise Nisan 2025'te başlaması beklenmektedir.

Açık artırmaya katılmak isteyen firmaların; 900 MHz, 1800 MHz, 2.1 GHz, 2.6 GHz ve 3.5 GHz frekans bantlarında ülke çapında lisanslara sahip olması gerekmektedir. Bu şartları yalnızca dört büyük mobil işletmeci karşılıyor ve bunlar Orange Polska, T-Mobile, Polkomtel ve P4'tür.

Önceki 3.4–3.8 GHz frekans bandı açık artırmaya benzer şekilde, yeni lisans sahipleri belirli bantgenişliği ve gecikme hedeflerini karşılamak zorunda olacaktır. Ayrıca, belirlenen alanların kapsama gereksinimlerini yerine getirmeleri beklenmektedir. Bu alanlar arasında yerleşim yerleri, ulusal ve bölgesel yollar, demiryolu hatları ve sınır geçiş noktaları bulunmaktadır¹⁷.

2. Poczta Polska Denetimi

Polonya'nın Devlet Posta İşletmecisi Poczta Polska'da yapılan denetimlerde, şirketin milyonlarca Avro israf ettiğini ortaya koyan çeşitli usulsüzlükler tespit edilmiştir. Polonya Yüksek Denetim Ofisi (NIK) tarafından 2020-2023 yılları arasındaki yatırımların incelendiği denetimde; otomatik posta kutuları ve ayırma makinelerinin satın alınması, şirketin yeni web sitesinin geliştirilmesi ve mektup ile paket akışını destekleyecek bir ulaşım yönetim sisteminin oluşturulması gibi projeler değerlendirilmiştir. Bu projelerin toplam değeri 500 milyon PLN'yi (115 milyon Avro) açmaktadır.

Denetim raporunda, proje uygulamalarındaki gecikmeler ve sözleşme cezalarının uygulanmaması gibi yönetim hataları nedeniyle şirketin toplamda 113 milyon PLN (26 milyon Avro) zarara uğradığı belirtilmiştir. Özellikle, 2022 sonunda kurulması planlanan 2000 posta dolabının yalnızca 243'ünün Haziran 2024 itibarıyla kurulmuş olduğu, ancak bunların müşterilere sunulmadığı tespit edilmiştir. şirket yönetiminin bu aksaklıkları bilmesine rağmen, sözleşmeyi feshetme veya yükleniciye ceza uygulama haklarını kullanmadığı da raporda yer almıştır.

Benzer şekilde, ulaşım yönetim sisteminin uygulanmasındaki gecikmelere rağmen, yükleniciye 7,8 milyon PLN (1,8 milyon Avro) avans ödendiği ve 2,4 milyon PLN (0,5 milyon Avro) tutarındaki sözleşme cezalarının uygulanmadığı belirlenmiştir. Ayrıca, şirketin orta vadeli stratejisinin uygulanmasında da eksiklikler olduğu ve etkili önlemler alınmadığı ifade edilmiştir.

¹⁷ 18.12.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.cullen-international.com/client/site/documents/B5TEEU20240014_1c3e6108-8f60-42e7-ac51-b7b4496ec adresinden ulaşılabilmektedir.

NIK, ihmal ve şirkete önemli mali zarar verme şüphesiyle savcılığa suç duyurusunda bulunmayı planladığını açıklamıştır. Ayrıca, ilgili bildirimler Yolsuzlukla Mücadele Bürosu'na (CBA) da iletilmiştir. Poczta Polska; Polonya'nın en büyük posta işletmecisi olup, 66.000'den fazla çalışanı ve ülke genelinde 7600 şubesi bulunmaktadır.¹⁸

¹⁸ 12.12.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.pap.pl/en/news/polish-postal-company-wasted-millions-euros-says-auditor> adresinden ulaşılabilmektedir.



PORTEKİZ

Nüfusu:	10.276.617
Yüzölçümü:	92.280 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	36.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	ANACOM (Ulusal Haberleşme Otoritesi)
Mobil Şebeke Abonesi:	12.500.000
Sabit Şebeke Abonesi:	5.087.000
İnternet Kullanım Oranı(%):	84,2

1. NET.mede İnternet Erişim Hız Testleri

Portekiz'de 2024 yılının 3. çeyreğinde NET.mede yaklaşık 107 bin İnternet erişim hızı testi (günde ortalama 1162 test) gerçekleştirmiştir; bu rakam geçen çeyreğe göre %12, geçen yılın aynı çeyreğine göre ise %29 daha az olarak belirlenmiştir.

Testlerin yaklaşık %63'ü ev tipi sabit erişimler ve %26'sı mobil erişimler üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bir önceki çeyreğe kıyasla test sayısındaki düşüş (-%12), uluslararası erişimler üzerinden yapılan testler haricinde tüm erişim kategorilerinde gözlemlenmiştir, ancak bu erişim türü üzerinden yapılan testler gerçekleştirilen toplam test sayısının yalnızca %0,1'ini temsil etmektedir.

Konut tipi sabit erişim için, en fazla testin yapıldığı saatler saat 16.00 ile 22.00 arasında olmaya devam etmiştir. Mobil erişimler için, akşam döneminin (akşam 8 ile akşam 10 arası) daha az ilgili olduğu bir önceki çeyreğin aksine, en fazla testin yapıldığı saatler sabah 11 civarı ve öğleden sonra 2 ile akşam 9 arasındadır.

2024'ün 3. çeyreğinde, ülke genelindeki toplam 308 belediyeden yedi belediye konut tipi sabit erişim için test kaydı yaptırmamıştır. Mobil erişim için ise 15 belediye herhangi bir test kaydı yaptırmamıştır.

NUTS II Kuzey Portekiz, erişim türüne bakılmaksızın en fazla test yapılan belediye Lizbon olmasına rağmen, en fazla konut tipi sabit ve mobil erişim testi yapılan bölge olmuştur.

NET.mede'de 2024'ün 3. çeyreğinde gerçekleştirilen (medyan) hız testlerinin yarısı:

- İNDİRME: Sabit konut erişimleri için 202 Mbps veya daha fazla ve mobil erişimler için 13 Mbps veya daha fazla;
- YÜKLEME: Sabit konut erişimleri için 99 Mbps veya daha fazla ve mobil erişimler için 8 Mbps veya daha fazla;
- GECİKME: Konut tipi sabit erişimler için 13 milisaniye (ms) veya daha az ve mobil erişimler için 37 ms veya daha az.

Geçen yılın aynı çeyreği ile karşılaştırıldığında, bireysel sabit erişimlerde indirme hızı (+%23) ve yükleme hızında (+%5) iyileşme görülmüştür. Mobil erişimlerde ise indirme hızında (-%4) ve yükleme hızında (-%5) düşüş görülmüştür. Her iki erişim türü için medyan gecikme süresi geçen çeyreğe benzer olduğu görülmüştür¹⁹.

2. Mobil Sektör Verileri

Portekiz'de 2024'ün 3. çeyreğinin sonunda, mobil penetrasyon 100 kişi başına 178,4 olmuştur. Yalnızca fiili kullanıma sahip mobil erişimler dikkate alınırsa (M2M hariç), Portekiz'deki penetrasyon oranı 127,7 olacaktır. Buna ek olarak; yalnızca veri hizmetleri ve İnternet erişimi için kullanılan erişimler (PC/tablet/pen/router ile ilişkili kartlar) de hariç tutulursa, penetrasyon oranı 100 kişi başına 121,3 olacaktır.

Sabit hizmetlerle birlikte satılan mobil erişimler (yani birleşik paketler halinde) 100 kişi başına 59,6 penetrasyon oranına sahiptir. Mobil hizmetlerin kullanımı için yetkilendirilmiş mobil erişim sayısı 19 milyondur. Bunların 13,6 milyonu (toplamin

¹⁹ 20.12.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1800341> adresinden ulaşılabilmektedir.

%71,6'sı) fiilen kullanılmıştır. PC/tablet/pen/router erişimleri hariç tutulduğunda, mobil erişim sayısı 12,9 milyondur.

Hizmeti fiilen kullanan abone sayısı 2023 yılı 3. çeyrek sonuna göre 34 bin (-%0,2) azalmıştır. Bu gelişme, yıllık bazda %13,3 oranında azalan ön ödemeli planların kullanımındaki düşüş ile açıklanmaktadır. Faturalı ve hibrit kullanım %6,2 oranında artmış ve fiilen kullanılan toplam erişim sayısının %71,3'ünü oluşturmuştur.

Mobil hizmet kullanımı açısından, mobil kullanıcıların %20,4'ü sadece ses hizmetlerine erişirken, %74,6'sı ses ve İnternet hizmetlerine erişmiştir. Kullanıcıların yaklaşık %5,1'i sadece PC/tablet/pen/router erişimi kullanarak internete erişmiştir.

2024'ün 3. çeyreği sonunda mobil erişimlerin %55,0'ı 4G teknolojisini, %20,8'i 2G+3G şebekesini ve %24,2'si 5G şebekesini kullanmıştır (2023'ün 3. çeyreğine kıyasla +9,1).

Kullanım türü açısından, 2G+3G şebeke erişimleri çoğunlukla ses hizmetleri için kullanılırken (%75,8), 4G ve 5G şebeke erişimleri çoğunlukla ses ve İnternet erişim hizmetleri için kullanılmıştır (sırasıyla %61,1 ve %32,1).

2024'ün 3. çeyreği sonunda; mesken kullanıcılarının mobil erişimleri toplam aktif erişimlerin %81,2'sini oluştururken, ticari kullanıcılarının erişimleri %18,8'ini oluşturmaktadır.

2024 yılı 3. çeyreği sonunda yaklaşık 3,5 milyon numara taşınmıştır. Bu çeyrekte 139,0 bin mobil numara taşınmış olup geçen yılın aynı çeyreğine göre %9,0 artış gerçekleşmiştir.

Dakika cinsinden mobil ses trafiği 2023 yılının 3. çeyreğine kıyasla %0,9 oranında azalmıştır. Mobil ses erişimi başına trafik dakika sayısı aylık ortalama 204 veya günlük yaklaşık 7 dakika olmuştur. Geçen yıla kıyasla aylık ortalama trafik 2 dakika azalmıştır (-%1,0).

Ortalama çağrı süresi, geçen yılın aynı dönemine göre 8 saniye azalarak çağrı başına 2 dakika 44 saniye olmuştur.

Mobil İnternet erişim hizmetinin fiili kullanıcı sayısı 10,8 milyon olup, geçen yılın aynı dönemine göre %4,1 daha fazladır. Bu rakam, 100 kişi başına yaklaşık 101,7'lik bir penetrasyon oranına karşılık gelmektedir (2023'ün 3. çeyreğine kıyasla +2,8)

Kullanıcı sayısındaki artış mobil İnternet kullanıcılarındaki büyümeden kaynaklanmaktadır (+%4,8). Tüm mobil İnternet kullanıcılarının %6,3'ünü oluşturan PC/tablet/pen/router İnternet erişim hizmeti kullanıcı sayısı geçen yıla göre %5,6 azalmıştır.

Konut kullanıcılarının mobil İnternet erişimi toplamın %77,7'sini oluştururken, ticari kullanıcıları %22,3'ünü oluşturmuştur.

Mobil genişbant (MBB) İnternet erişim trafiği 2023 yılının 3. çeyreğine kıyasla %25,4 oranında artmıştır. Bu büyüme, kullanıcı sayısındaki artış ve her şeyden önce kullanım yoğunluğundaki artışla açıklanmaktadır.

Aktif mobil İnternet kullanıcısı başına aylık ortalama trafik, bir önceki yılın aynı dönemine göre %19,3 oranında artmıştır. Her bir MBB kullanıcısı ayda ortalama 13,1 GB tüketmiştir. PC/tablet/pen/router tarafından üretilen aylık ortalama trafik 40,3 GB'a ulaşmıştır (+%10,9).

2024 yılının 3. çeyreğinin sonunda yaklaşık 1,2 milyon aktif mobil M2M erişimi (9x numaralandırma) var olmuş ve bu rakam geçen yılın aynı dönemine göre %7,2 artış göstermiştir. Bu erişimler toplam aktif erişimlerin %6,4'ünü temsil etmektedir.

2024 yılının 3. çeyreğinde, hem roaming (dolaşım) içi hem de roaming dışı ses trafiği geçen yıla göre azalmıştır (sırasıyla -%5,8 ve -%4,1). Roaming dışı internet trafiği ise yıllık bazda güçlü bir artış göstermiştir (+%28,6).

2024'ün 3. çeyreğinde, roaming in dakika trafiğinin roaming outtrafiğini karşılama oranı %169 olmuştur. İnternet erişimi için, roaming içi trafik roaming dışı trafiğin 4,2 katı olmuştur.

MEO, gerçek kullanımlı (M2M hariç) aktif mobil erişimlerin %37,3'ü ile ana sağlayıcı olmaya devam ederken, onu NOS (%30,2) ve Vodafone (%28,4) işletmecileri takip etmektedir. Lycamobile ve NOWO sırasıyla %2,2 ve %1,9'luk paylarla onları takip etmektedir. Geçen yılın aynı dönemi ile karşılaştırıldığında; NOS, Lycamobile ve Vodafone'un mobil erişimdeki payları sırasıyla 0,7, 0,3 ve 0,2 artarken, MEO ve Nowo'nun payları sırasıyla 1,1 ve 0,1 azalmıştır.

MEO'nun mobil internet abone payı %35,5 olurken, onu NOS (%32,3), Vodafone (%27,7), Lycamobile (%2,4) ve Nowo (%2,1) takip etmiştir. 2023'ün 3. çeyreği ile karşılaştırıldığında; Lycamobile ve MEO'nun payı sırasıyla 0,5 ve 0,1 artarken, Vodafone, NOWO ve NOS'un payları sırasıyla 0,4, 0,2 ve 0,1 azalmıştır.

İşletmeci NOS mobil genişbant internet trafiğinde en büyük paya sahip olurken (%36,6), onu Vodafone (%33,4), MEO, NOWO ve Lycamobile (sırasıyla %29,1, %0,5 ve %0,3) takip etmiştir. Geçen yıla kıyasla; NOS ve MEO'nun payları sırasıyla 1,6 ve 0,9 artarken, Vodafone ve NOWO'nun payları sırasıyla 2,5 ve 0,1 azalmıştır.

5G ihalesinin ardından ANACOM, 2021 yılı sonunda altı işletmeciye frekans kullanım haklarını (RUF) destekleyen unvanlar vermiştir: Dense Air, Dixarobil (Digi Portugal), MEO, NOS, NOWO ve Vodafone.

2024 yılı 3. çeyrek sonunda; mobil hizmet kullanıcılarının %24,2'si ve mobil internet kullanıcılarının %30,4'ü 5G mobil şebekesini kullanıyordu. 5G kullanan mobil internet kullanıcılarının sayısı 3,3 milyona ulaşırken, bu kullanıcıların %98,9'u internete cep telefonu üzerinden erişmiştir. 5G mobil internet penetrasyon oranı 100 kişi başına 30,9'a ulaşmıştır.

2024 yılı 3. çeyrekte 5G şebekeleri üzerinden yönlendirilen trafik, toplam mobil veri trafiğinin yaklaşık %19'unu temsil etmiş ve 5G mobil internet kullanıcısı başına aylık 8,4 GB kullanıma ulaşmıştır.²⁰.

²⁰ 20.12.2024 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.anacom.pt/-render.jsp?contentId=1800310> adresinden ulaşılabilir.

AMERİKA KITASI



ABD

Nüfusu:	333.649.281
Yüzölçümü:	9.834 milyon km ²
Kişi Başına Gelir:	76.027 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Federal İletişim Komisyonu (FCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	442.460.000
Sabit Şebeke Abonesi:	127.280.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1.Trump FCC'ye Yeni Bir Kurul Üyesi Atadı

ABD'nin yeni başkanı Donald Trump, Olivia Trusty'nin Federal İletişim Komisyonu'nun (FCC) beşinci üyesi olarak görev yapacağını duyurmuştur. Duyuru Trump'ın kendi sosyal medya sitesi olan Truth Social'dan yapılmıştır. Trump, gönderisinde Trusty'nin şu anda ABD Senatosu Ticaret, Bilim ve Ulaştırma Komitesi'nin Politika Direktörü olduğunu ve bu pozisyonda ekonomiyi büyütme, yeniliği güçlendirmek ve Amerikan rüyasını yeniden canlandırmak için yorulmadan mücadele ettiğini söylemiştir. Trusty Chapel Hill'de yer alan Kuzey Carolina Üniversitesi ile Georgetown Üniversitesi'nden çeşitli derecelere sahiptir.

Trump Trusty'nin düzenlemeleri rekor bir hızla azaltmak, ifade özgürlüğünü korumak ve her Amerikalının uygun fiyatlı ve hızlı internete erişmesini sağlamak için FCC'nin inanılmaz yeni Başkanı Brendan Carr ile birlikte çalışacağını ifade etmektedir.

Atama, FCC yönetiminde Cumhuriyetçilere 3'e karşı 2 şeklinde avantaj sağlayacak olup bu durum ABD siyasetinin ünlü iki partili dünyasında beklenen doğal bir gelişmedir.

Bir önceki yönetim olan Biden yönetimi 2021'de görevi devralmasına rağmen uzunca bir süre beşinci komisyon üyesi seçmeyi başaramamış ve FCC'yi karar alamaz durumdan ancak Eylül 2023'de Anna M. Gomez'i beşinci üye seçerek kurtarmayı başarabilmiştir.

FCC internet sitesinden atamaya ilgili bir duyuru yayınlamış olup Komisyon Üyesi Anna M. Gomez, seçilmiş başkanın kendisini Federal İletişim Komisyonu üyesi olarak aday gösterme niyetini açıklamasından dolayı Olivia Trusty'i tebrik ettiklerini, Trusty'nin geniş çapta saygı gören mükemmel bir profesyonel olduğunu ve iletişim politikası konusunda güçlü bir geçmişi bulunduğunu ifade ederek Trusty ile çalışma fırsatını memnuniyetle karşıladıklarını ifade etmiştir.

Komisyon Üyesi Geoffrey Starks ise Olivia Trusty'yi adaylığından dolayı tebrik ettiklerini, kendisinin iletişim sektörü hakkında geniş bilgiye sahip kararlı bir kamu görevlisi olduğunu, Senato'daki çalışmalarının da açıkça ortaya koyduğu üzere etkili bir politika yapıcı olması sebebiyle FCC'ye ve Amerikan halkına gelecekte fayda sağlayacağından emin olduğunu vurgulamıştır.

Atamaya sektörden gelen yorumlar da gecikmemiş olup Comcast'in Baş Hukuk Sorumlusu Tom Reid Olivia Trusty'nin iletişim politikasına ilişkin bilgisinin onu FCC üyesi olarak bir seçim haline getirdiğini, genişbant yatırımı ve deregülasyon da dahil olmak üzere ülkenin önemli iletişim ihtiyaçlarını karşılamak için onunla ve FCC'nin tamamıyla birlikte çalışmayı beklediklerini, Başkan Trump'ı bu seçiminden dolayı tebrik ettiklerini belirtmiştir.

Trump önceki başkanlığı sırasında FCC'ye ilk kez atanan FCC üyesi Brendan Carr'ı bir sonraki başkanlığında FCC'nin Başkanı olarak atamıştır. Trump, Carr'ın bu göreve seçilmesi ile ilgili duyuruyu yaparken Komisyon Üyesi Carr'ın, ifade özgürlüğü için mücadele veren büyük bir savaşçı olduğunu ve kendisinin Amerikalıların özgürlüklerini bastıran ve ABD ekonomisini engelleyen düzenlemelere karşı bir süredir mücadele ettiğini söylemiştir.

Carr yeni görevine başlar başlamaz Alphabet, Apple, Meta ve Microsoft'un CEO'larna birer mektup yazarak onları bir "sansür karteline" katılmakla suçlamıştır.

Carr, Trusty'nin ataması hakkında görüşlerini de ifade etmiş olup, Başkan Trump tarafından FCC üyesi olarak görev yapmak üzere aday gösterilen Olivia Trusty'yi tebrik ettiğini, Trusty'nin halihazırda Capitol Hill'de ve özel sektörde seçkin bir kariyeri bulunduğunu, buna Amerika Birleşik Devletleri Senatosu'ndaki Ticaret Komitesi ve Silahlı Hizmetler Komitesi'ndeki hizmetlerinin de dahil olduğunu, Trusty'nin kapsamlı bilgisi, kamu sektörü deneyimi ve keskin zekâsının FCC'deki görevi sırasından kendisine çok fayda sağlayacağına inandığını ve kendisini bir meslektaş olarak FCC'ye davet etmeyi ve Amerikan halkına güzel sonuçlar sunmak için birlikte çalışmayı beklediğini belirtmiştir.

İfade özgürlüğünü koruma fikri, Trump'ın her iki atamaya ilişkin yorumlarında da yer alan bir konudur ve dolayısıyla Trusty'nin ataması ABD yönetiminin FCC'nin görev alanında yer alan problemlere mücadele konusundaki isteğiyle örtüşüyor gibi görünmektedir.²¹

2. ABD Adalet Bakanlığı Yeni Bir Dava Açtı

ABD Adalet Bakanlığı, Juniper Networks'ün HPE tarafından satın alınmasının engellenmesi için dava açmış olup, bunun en büyük üç kablosuz şebeke işletmecisinden ikisi arasındaki rekabeti ortadan kaldıracaklarını öne sürmüştür.

Adalet Bakanlığı, HPE ve Juniper'ın ABD'deki kurumsal sınıf WLAN çözümlerinin ikinci ve üçüncü en büyük sağlayıcıları olduğunu belirtmekte ve 14 milyar ABD Doları değerindeki satın almanın şirketler arasındaki rekabeti ortadan kaldırarak fiyatları artıracaklarını ve bunun da inovasyonu azaltacağını iddia etmektedir. Adalet Bakanlığı bu durumun Clayton Yasası'nın 7. Maddesini ihlal ederek çok sayıda Amerikan işletmesi ve kurumunun seçeneklerini azalttığını vurgulamaktadır.

²¹ 17.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/-regulation/trump-names-new-fcc-commissioner> adresinden ulaşılabilir-tedir.

Bakanlığın mahkemeye ilettiği şikâyet dilekçesinde Juniper'in kurumsal düzeydeki en büyük üç WLAN tedarikçisi arasında yıkıcı bir güç olduğu ve kablosuz şebeke işletme maliyetini önemli ölçüde azaltan araçlar sunduğu belirtilmektedir. Bakanlığın dikkat çektiği nokta bu rekabetçi baskının HPE'yi tekliflerini düşürmeye ve kendi inovasyonuna yatırım yapmaya zorlamasıdır.

Adalet Bakanlığı, teklif edilen işlemin zaten oldukça yoğunlaşmış olan pazarı daha da güçlendireceğini ve bu pazarı, halihazırda pazarın %70'inden fazlasına hakim olan iki şirkete (birleştirilmiş HPE ve pazar lideri Cisco) bırakacağını söylemektedir. Kritik öneme sahip bir teknoloji pazarında önemli ölçüde azalan rekabet, Clayton Yasası'nın önlemek için çıkarıldığı tehdit unsurlarından birini oluşturmaktadır.

Adalet Bakanlığı Antitröst Bölümünden Başsavcı Vekili Omeed A. Assefi HPE ve Juniper başarılı şirketler olduğunu ancak WLAN pazarında rakip olarak rekabet etmeye devam etmek yerine halihazırda yoğunlaşmış olan pazarda yoğunlaşmayı artırarak konsolidasyona yöneldiklerini ifade etmektedir. Assefi bu birleşmenin oluşturduğu tehdidin teorik olmadığını, ABD çapında hastaneler ve küçük işletmeler de dahil olmak üzere hayati önem taşıyan endüstrilerin görevlerini tamamlamak için kablosuz şebekelere güvendiğini, önerilen bu birleşmenin rekabeti önemli ölçüde azaltarak yenilikçiliği zayıflatacağını, bunun da bu teknolojilerden yararlananların daha az hizmet karşılığında daha fazla ödeme yapmasına neden olacağını söylemektedir.

HPE ve Juniper Networks başvuruya ilişkin olarak Adalet Bakanlığı'nın bu satın almaya ilişkin analizinin temelden kusurlu olduğuna inandıklarını belirtmiştir. İki işletmeci de Adalet Bakanlığının işlemin tamamlanmasını engellemeye çalışan bir dava açma kararından dolayı hayal kırıklığına uğradıklarını ve buna karşı güçlü bir savunma yapacaklarını ifade etmiştir. İşletmecilere göre Adalet Bakanlığı'nın antitröst yasalarını geniş kapsamlı yorumlaması nedeniyle bu satın almanın müşterilere nasıl daha fazla yenilik ve seçenek sunacağı ve rekabeti artırarak pazardaki dinamikleri olumlu yönde değiştireceği gölgelenmektedir.

İşletmecilere göre; anlaşmayı inceleyen diğer tüm önemli rekabet düzenleyicilerinin vardığı sonuçlarla tutarlı olarak, bu işlem iki tamamlayıcı şebeke teklifini bir araya getirmektedir. Küresel yerleşik şirketlerle daha etkili bir şekilde rekabet edebilecek bir kapsam ve ölçeğe sahip olduğu değerlendirilmektedir. Önerilen bu satın almanın her büyüklükteki müşteriye, daha iyi bir kullanıcı ve operatör deneyimi sağlamak için yapay zekâ ve yapay zekâ için oluşturulmuş modern ve güvenli bir şebeke sağlayacağı ve daha fazla rekabet oluşturacağı öngörülmektedir.

Antitröst uzmanı ve bağımsız yorumcu Matt Stoller'in konuya ilişkin değerlendirmesi ise dikkat çekicidir. Stoller'a göre Adalet Bakanlığı Antitröst Bölümü'nün bu iki büyük şirketin birleşmesine izin vermemesi nedeniyle Bakanlığın Çin'e nasıl yardım ettiğini konuşacak çok sayıda öfkeli antitröst avukatı olacaktır. Ancak böyle bir birleşmenin Amerika için kötü olacağı, çünkü HPE ve Juniper fiyatlandırma, özellikler ve hizmet konusunda sıkı bir rekabet halinde olduğu ve böyle bir birleşmenin, Boeing ve Intel için konsolidasyonun yaptığı gibi durgunluğa ve başarısızlığa yol açacağı iddiaları da yer almaktadır.²²

3. ABD Posta Servisi Yeni Tasarlanan Posta Çeklerini Satmaya Hazırlanıyor

ABD Posta Servisi, yeniden tasarlanmış posta çeklerini tanıtmıştır. Yeni tasarım, sahtecilik ve diğer dolandırıcılık faaliyetlerini daha da caydırmak için zaten güçlü olan güvenlik özelliklerini geliştirmiş olup Şubat 2025'te piyasaya sürülecektir.

Mevcut veya "eski" posta çekleri stoklar tükenene kadar satılacaktır. Yeni tasarlanan çekler yeni bir banka yönlendirme numarasına sahip olup kırmızı, beyaz ve mavi renktedir. Bu çekler aşamalı olarak halka arz edilecek ve sonunda tüm postane noktalarında satışa sunulacaktır. Her iki tasarım da posta perakende birimlerinde ve finans kurumlarında güvenilir ödeme şekli olarak kabul edilmeye devam edecektir.

²² 01.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.telecoms.com/fixed-networks/us-justice-department-sues-to-block-hpe-purchase-of-juniper> adresinden ulaşılabilir.

Posta Hizmeti her yeni güvenlik öğesini açıklaması da, filigranlar, bir güvenlik dizisi ve USPS web sitesine yönlendiren Hızlı Yanıt (QR) kodu, geliştirilmiş posta çekinin yeni özelliklerinden bazılarıdır.

ABD Posta Servisi Amerikan halkının USPS posta çeklerinin dünyadaki en güvenli finansal araçlar arasında olduğundan emin olabilmesi için büyük bir gayretle çalışmaya devam etmektedir.²³

²³ 22.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://about.usps.com/newsroom/-national-releases/2025/0122-postal-service-to-sell-newly-redesigned-money-orders.htm> adresinden ulaşılabilir.



ARJANTİN

Nüfusu:	46.303.254
Yüzölçümü:	2.780.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.402 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal İletişim Kurumu (ENACOM)
Mobil Şebeke Abonesi:	64.010.000
Sabit Şebeke Abonesi:	6.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	87,2

Telefonica Arjantin'den Çıkmayı Hedefliyor

Telefónica'nın Arjantin birimini satmayı değerlendirdiği bildirilmiştir. İspanya merkezli Expansión gazetesine göre, potansiyel alıcılar arasında Latin Amerika'da faaliyet gösteren Millicom ile Fransa merkezli Iliad Group bulunmaktadır. İspanya merkezli olan Telefónica, 2019 yılından bu yana Latin Amerika'daki operasyonlarını elden çıkarmaktadır. Şirket, bu kapsamda Panama, Kosta Rika ve Nikaragua birimlerini Millicom'a satmak üzere anlaşmıştı; ancak bu anlaşma gerçekleşmemiş ve Liberty Global, bir yıl sonra Kosta Rika operasyonlarını satın almıştır. Telefónica'nın en son varlık satışı, geçen yıl Millicom tarafından satın alınan Kolombiya birimi olmuştur. Telefónica'nın Latin Amerika operasyonlarını elden çıkarma stratejisi, piyasalarındaki 5G şebekelerinin daha geniş kapsamlı olarak yayılmasını finanse etmeyi amaçlamaktadır. Bloomberg, Arjantin'deki sürekli enflasyon ve çalkantılı ekonomik durumun, bu ülkeyi satış için güçlü bir aday haline getirdiğini belirtmiştir. Bu haber, José María Álvarez-Pallete'nin dokuz yıllık görev süresinin ardından istifa etmesiyle yerine Marc Murtra'nın sürpriz bir şekilde Telefónica Grubu'nun yeni CEO'su olarak atanmasının hemen ardından gelmiştir. Bloomberg'e göre, Murtra'nın uzun vadeli stratejisini açıklamasının ardından Arjantin operasyonlarının satışı konusunda bir karar alınması beklenmektedir.²⁴

²⁴ 29.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/operator-news/17920-telefonica-looks-to-exit-argentina.html> adresinden ulaşılabilmektedir.



KANADA

Nüfusu:	38.008.005
Yüzölçümü:	9.984.670 km ²
Kişi Başına Gelir:	49.222 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kanada Radyo-Televizyon ve Telekomünikasyon Komisyonu (CRTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	36,5 Milyon
Sabit Şebeke Abonesi:	10,9 Milyon
İnternet Kullanım Oranı (%):	92

1. Kanadalı Bell ve Corus Entertainment için Çok Yıllı Stratejik Anlaşma

Kanadalı Bell ve Corus Entertainment, iki grup arasında daha önceden yapılmış olan ve Corus tarafından üretilen içeriğin Bell Fibe TV ve Bell Satellite TV'de yayınlanmasına yönelik olarak hükümler içeren çok yıllık bir anlaşmanın genişletildiğini duyurmuştur. Bu genişletmeye göre Corus markası altında hizmet veren Flavour Network ve Home Network de Bell'in televizyon platformlarında yer almaya başlayacaktır.

Bell, Fibe TV ve Bell Satellite TV Kanada'nın en büyük video içeriği sağlayıcılarından biridir. Bu anlaşmayla Bell aboneleri haber ve eğlence alanında onlara daha fazla seçenek sunan ve Kanada medya ekosistemini destekleyen Corus içerik paketlerini de deneyimleyebilir hale gelecektir.

Flavour Network ve Home Network, izleyicilere yemek, aşçılık, ev tasarımı, dekorasyon ve emlak konularında en yeni içerikleri sunarken, Top Chef Canada ve Renovation Resort gibi programlar vasıtasıyla izleyicilerin tanıdık yüzlerle buluşmasına aracı olmaktadır. İzleyiciler ayrıca bu kanallarda House Hunters International, Home Town, Chopped ve Beat Bobby Flay gibi en sevdikleri ABD programlarının ve Extreme Makeover: Home Edition ve Gordon Ramsay's Food Stars gibi yeni oyunların keyfini çıkarabilmektedirler.

Bu anlaşma, Corus'un çok kanallı yayın hizmeti olan STACKTV'nin Bell Fibe TV uygulamasında önceden piyasaya sürülmesi üzerine inşa edilmektedir. STACKTV aynı zamanda FlavourNetwork ve Home Network'ü de içerecek ve hizmete abone olan Fibe TV uygulaması müşterilerine binlerce saatlik özel hit komedi, drama, gerçeklik ve yaşam tarzı içeriği sunacaktır.

Bell bu anlaşma aracılığıyla abonelerine istedikleri içeriği birden fazla platformda istedikleri zaman izleme imkânı sunarak en ilgi çekici içerikleri bünyesinde toplama konusundaki stratejik planlarını bir kez daha hayata geçirmektedir. Bell kendi Bell Media programlamasına ek olarak, Kanada yapımı yapımların yanı sıra en sıcak uluslararası dizilerle Kanadalılar için yenilikçi içerik sunan Corus gibi bağımsız yayıncıları da desteklemekten gurur duyacağını ifade etmektedir.²⁵

2. Kanada'da Yerli Pulun Fiyatı 25 Sent Artıyor

Kanada Postası 2024 yılı Eylül ayında açıklandığı üzere Ocak 2025'ten itibaren posta ücretlerini artıracaktır. Pul satışlarının çoğunu temsil eden kitapçık, bobin veya levha halinde satın alınan pullar için bu oran 25 sent artarak pul başına 1,24 Kanada Dolarına çıkmaktadır. Tek yerli pulun fiyatı ise 1,15 Kanada Dolarından 1,44 Kanada Dolarına yükselecektir.

Kanada Postası, son on yıl boyunca mektup postası ücret artışlarını minimumda tutmaya gayret etmiştir. Bu yeni oran değişikliği, pul fiyatlarını tüm Kanadalılara mektup postası hizmeti sağlamanın artan maliyetiyle daha iyi uyumlu hale getirmek için gerekli olan kabaca %25'lik tek seferlik bir artışı temsil etmektedir. Adrese teslim edilmesi gereken mektupların sayısı her geçen yıl daha fazla azalmakta olup bu da şirket üzerinde devam eden enflasyonist baskıların yanı sıra önemli maliyet baskıları da oluşturmaktadır.

²⁵ 08.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.newswire.ca/news-releases/bell-brings-flavour-network-and-home-network-to-bell-tv-expands-strategic-multi-year-agreement-with-corus-entertainment-876181286.html> adresinden ulaşılabilmektedir.

Oran artışları gerekli olsa da Kanada Postası bunların müşteriler için ek maliyet anlamına geldiğini bilmekte ve etkiyi en aza indirmek için çalışmaktadır. Ortalama hane halkı için oran artışının tahmini etkisi yıllık 2,26 Kanada Dolarıdır. Ortalama Kanadalı küçük işletmeler içinse tahmini etki yıllık 42,17 Kanada Doları civarındadır.²⁶

²⁶ 13.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.canadapost-postescanada.ca/cpc/en/our-company/news-and-media/corporate-news/news-release/2025-01-13-price-of-a-domestic-stamp-increases-by-25-cents> adresinden ulaşılabilir.

ASYA KITASI



AZERBAJCAN CUMHURİYETİ

Nüfusu:	10.386.538
Yüzölçümü:	86.600 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.782 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi İletişim Teknolojileri Ajansı
Mobil Şebeke Abonesi:	10.750.300
Sabit Şebeke Abonesi:	1.673.210
İnternet Kullanım Oranı (%):	79,80

1. “SİMA İmza” Uygulamasının İndirilme Sayısı 3 Milyonu Aştı

Dijital Kalkınma ve Ulaştırma Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren “AzlnTelecom” tarafından geliştirilen “SİMA İmza” mobil uygulaması, son beş ayda eklenen 1 milyondan fazla indirme ile 3 milyonu aşmıştır. 2022 yılında başlatılan uygulama, hızla erişim alanını genişletmiş ve yaklaşık 70 ortaklık kurulmuştur. Birleştirilmiş “digital.login” erişim sistemi aracılığıyla “SİMA İmza” 150'den fazla devlet portalına erişim sağlamaktadır. Ayrıca, 10'u banka olmak üzere 40'a yakın finans kuruluşu, bu yeni nesil dijital imzayı kullanarak çeşitli hizmetlerini dijitalleştirmiştir.

Bu uygulama ile bireyler ve kurumlar artık elektronik imza almak için müşteri hizmetleri merkezlerine bağlı değildir. Kullanıcılar, internet erişimi olan bir akıllı telefon kullanarak istedikleri zaman, istedikleri yerde dijital imza alabilmektedir. Dijital çözümden yararlanmak için kullanıcıların uygulamayı indirmeleri ve kayıt işlemini tamamlamaları yeterlidir. Uygulama vatandaşlar için tamamen ücretsizdir.

SİMA dijital imzası, kullanıcı deneyimini iyileştirerek ve dijital devlet çerçevesi ve kamu-özel sektör ortaklıkları kapsamında daha fazla katılımı teşvik ederek ülkenin dijital dönüşümünü desteklemede önemli bir rol oynamaktadır. “SİMA İmza” önemli ölçüde zaman ve maliyet tasarrufu sağlamaktadır. Fiziksel başvuruları yönetmek için ek

personeler ve kâğıt depolamaya olan bağımlılığı azaltarak uzun ve yorucu kuyruk süreçleri de ortadan kalkmaktadır.

Yapay zekâ ve biyometrik tanımlamanın uygulamaya entegre edilmesi, elektronik imzaların güvenilirliğini önemli ölçüde artırmaktadır. Ayrıca, yüz tanıma teknolojisi dolandırıcılık vakalarını önleyerek güvenliği sağlamaktadır.²⁷

2. Dijital Kalkınma Konsepti

“Azerbaycan Cumhuriyeti'nde Dijital Kalkınma Konsepti” Azerbaycan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın 16 Ocak 2025 tarihli Kararnamesi ile onaylanmıştır. Konsept, dijital teknolojilerin kullanımı yoluyla kamu yönetiminin iyileştirilmesini, ekonomik kalkınmanın hızlandırılmasını ve vatandaşların yaşam kalitesinin artırılmasını amaçlamaktadır.

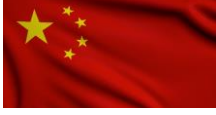
Konsept, vatandaşların, iş dünyasının ve devletin çıkarlarını göz önünde bulundurarak her üç tarafın da ihtiyaçlarını karşılayan çözümler sunmaktadır. Vatandaşların refahını artırmak için, proaktif hizmetlerin sağlanmasının yanı sıra, kamu hizmetlerinin erişilebilirliğinin artırılması ve kişiselleştirilmesinin sağlanması planlanmaktadır. İnsan faktörünün rolünün en aza indirilmesi, vatandaşlar için daha verimli ve uygun hizmetlerin sunulmasını sağlayacaktır. İş dünyasının bilgi ve iletişim teknolojileri kaynaklarına erişiminin sağlanması, dijital teknolojiler kullanılarak iş süreçlerinin geliştirilmesi, bilgi ve iletişim teknolojileri altyapısının iyileştirilmesi, iş ve girişim ekosistemlerinin güçlendirilmesi ve inovasyon ekosisteminin ve girişimlerin gelişiminin desteklenmesi öngörülmektedir. Devlet yönünde ise ülkede dijital bir mimari inşa edilmesi, çeşitli alanlarda dijital hizmetler ve çözümler için platformlar geliştirilmesi, dijital teknolojilerin uygulanması yoluyla iç yönetim süreçlerinin dijitalleştirilmesi, şeffaflığın artırılması, kaynakların verimli kullanılması ve ekonomik büyümenin desteklenmesi hedeflenmektedir.

²⁷ 22.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://azintelecom.az/en/news/%E2%80%9CS%C4%B0MA%20%C4%B0mza%E2%80%9D%20t%C9%99tbiginin%20y%C3%BCkl%C9%99nm%C9%99%20say%C4%B1%203%20milyonu%20%C3%BCtd%C3%BC> adresinden ulaşılabilir.

Konsepte özetlenen yaklaşım, toplumun tüm kesimlerine fayda sağlayan sürdürülebilir bir dijital ekosistemin oluşturulmasını, dijital teknolojilerin yaygın kullanımını ve yeniliklerin teşvik edilmesini öngörmektedir. Dolayısıyla Konsept, dijital topluma geçiş ve dijital kalkınma için gerekli insan kaynağının oluşturulması amacıyla siber farkındalık, modern bilgi ve iletişim teknolojileri uzmanlarının yetiştirilmesi, eğitim programlarının düzenlenmesi ve kamu ve özel sektör arasındaki iş birliği yoluyla insan kaynağı kapasitesinin artırılması da dahil olmak üzere nüfusun dijital hazırlığının artırılması gibi tedbirleri öngörmektedir.

Konsept ayrıca, bulut teknolojilerinin ve yapay zekâ çözümlerinin uygulanmasının yanı sıra süreçlerin ve hizmetlerin dijitalleştirilmesinde veri güvenliği konularını da dikkate almaktadır. Konseptin, ülkenin kalkınma önceliklerini büyük ölçüde destekleyerek Azerbaycan'ı bölgenin dijital merkezi haline getirme yolunda önemli bir adım olacağı düşünülmektedir.²⁸

²⁸ 16.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://mincom.gov.az/en/media-en/news/concept-of-digital-development-in-the-republic-of-azerbaijan-approved> adresinden ulaşılabilir.



ÇİN HALK CUMHURİYETİ

Nüfusu:	1.441.400.838
Yüzölçümü:	9.706.961 km ²
Kişi Başına Gelir:	12.556 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	1.810.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	173.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,05

1. Çin'in İnternet Kullanıcısı Sayısı 1,1 Milyar

Çin İnternet Ağı Bilgi Merkezi tarafından 17 Ocak Cuma günü yayımlanan bir rapora göre, Çin'deki netizen (ağdaş veya ağ vatandaşı) sayısı geçen yılın sonunda 1,1 milyara ulaşarak 2023 yılına kıyasla 16,08 milyon daha fazla olmuştur. Çin İnternet Gelişimi İstatistik Raporu'na göre, 50 yaş ve üzeri internet kullanıcılarının oranı Aralık 2023'te %32,5 iken %34,1'e yükselmiştir.

2024 yılının Aralık ayı itibariyle, Çin'de netizen başına ortalama haftalık internet kullanımının Aralık 2023'e kıyasla 2,6 saat artarak 28,7 saate yükseldiğini kaydeden rapor, internet kullanıcıları arasında sıklıkla kullanılan uygulamaların anlık mesajlaşma, yemek siparişi, alışveriş, ödeme ve video ile ilgili olanlar olduğunu eklemiştir. Ayrıca, ülkenin en üst düzey internet düzenleyicisi olan Çin Siber Uzay İdaresi'ne kayıtlı toplam 302 üretken yapay zekâ hizmeti ile üretken yapay zekâ ile ilgili endüstrilerin geçen yıl hızlı bir büyüme gösterdiği belirtilmiştir.

Rapora göre, Aralık ayı sonu itibariyle 249 milyon internet kullanıcısı, çoğunlukla soruları yanıtlamak ve iş asistanı olarak teknolojik araçları kullanmak üzere üretken yapay zekâ ürünlerine erişmiştir. Üretken yapay zeka teknolojisi, daha fazla kullanıcının ilgisini çekerken aynı zamanda; çevrimiçi pazarlama, yazılım mühendisliği,

yasal danışmanlık ve akıllı sağlık hizmetleri alanlarında da yaygın olarak uygulanmış ve geleneksel imalat endüstrilerindeki iş verimliliğini artırmaya yardımcı olmuştur.²⁹

2. Çin'in 5G Baz İstasyonu Sayısı 4,25 Milyon

21 Ocak Salı günü açıklanan resmi verilere göre: Çin'deki 5G baz istasyonlarının sayısı 4,25 milyona ulaşırken gigabit genişbant kullanıcılarının sayısı da 200 milyonu aşmıştır. Çin Sanayi ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı'na göre ülke çapında 4000'den fazla 5G fabrikası kurulmuştur. Nüfus penetrasyon oranının %71'i aşması ve kullanıcı başına aylık ortalama mobil veri kullanımının 19 GB olmasıyla birlikte 5G cep telefonu kullanıcılarının sayısı 1 milyarı aşmıştır.

Çin, 2024 yılında Pekin, Şanghay, Hainan ve Shenzhen'de katma değerli telekomünikasyon hizmetlerine yabancı erişimini genişletmek için pilot programlar başlatmıştır. Bakanlığa göre ülke ayrıca elektronik lisansların verilmesini hızlandırmış ve katma değerli telekomünikasyon hizmetleri için yaklaşık 23.500 elektronik işletme izni verilmiştir.³⁰

²⁹ 21.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.technologynewschina.com/2025/01/china-has-11b-internet-users-report-says.html>

adresinden ulaşılabilir.

³⁰ 22.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.technologynewschina.com/2025/01/china-home-to-425-million-5g-base.html>

adresinden ulaşılabilir.



ENDONEZYA

Nüfusu:	281.248.053
Yüzölçümü:	1.905.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	4.783 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı
Mobil Şebeke Abonesi:	353.800.000
Sabit Şebeke Abonesi:	9.000.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	77

Frekans Spektrumu 1.4 GHz Bandı için Kamu İstisaresi

2011 yılında çıkarılan ve daha sonra değiştirilen 12 Sayılı Kanun'un Yasal Düzenlemelerin Oluşturulmasıyla ilgili hükümlerini yerine getirmek amacıyla, yasal düzenlemelerin hazırlanmasında halkın katılımının sağlanmasıyla ilgili olarak, 1.4 GHz Frekans Bandındaki Radyo Frekans Spektrumunun Kullanımına İlişkin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı Yönetmelik Taslağı üzerine bir kamuoyu danışma toplantısı yapılmasının gerekli olduğu düşünülmektedir. Endonezya, şu anda Sabit Genişbant (Fixed Broadband - FBB) hizmetlerini iyileştirme konusunda büyük bir zorlukla karşı karşıyadır. 2024 yılı itibarıyla penetrasyon oranı ve kalite açısından bu hizmet sadece yaklaşık 69 milyon hanelik toplamın %21,31'ine ulaşmış durumda olup ortalama indirme hızı 32,10 Mbps'dir (Ookla, Ekim 2024). Ayrıca, 100 Mbps hızında internet için aylık ortalama ücret hâlâ oldukça yüksektir. Bu nedenle, evlerde daha hızlı, daha yaygın ve ekonomik bir internet erişimi sağlayacak bir politika yeniliğine ihtiyaç olduğu düşünülmektedir. Bu ucuz internet politikası, internet hizmetlerinin sınırlı ya da hiç olmadığı bölgelerde yoğunlaşacak ve daha düşük gelirli topluluklara hitap edecektir.

Ucuz internet ihtiyacını desteklemek amacıyla, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı, ev interneti için özel olarak tahsis edilen 1.4 GHz frekans bandında 80 MHz radyo frekans spektrumu sağlayacaktır. Bu frekans bandı aynı zamanda eğitim ve sağlık sektörlerini de destekleyecektir. 1.4 GHz frekans bandı, radyo frekans spektrumu

kullanılarak veri iletişimi sağlayan genişbant kablosuz erişim (Broadband Wireless Access-BWA) telekomünikasyon hizmeti sunmak için kullanılacaktır. BWA hizmeti, uluslararası mobil telekomünikasyon (International Mobile Telecommunications-IMT) teknolojisini kullanarak paket anahtarlama yerel sabit ağlar için sağlanacaktır. Bu politika yeniliğinin, 100 Mbps'ye kadar erişim hızına sahip ve uygun fiyatlı ev internetini mümkün kılması beklenmektedir. 1.4 GHz Frekans Bandındaki Radyo Frekans Spektrumunun Kullanımına İlişkin Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı Yönetmelik Taslağı, sabit genişbant penetrasyonunu artırmak, uygun fiyatlı sabit genişbant hizmetleri sağlamak ve fiber optik altyapısını genişletmek amacıyla hazırlanmıştır. Bu yönetmelik taslağı, 1.4 GHz frekans bandının kullanımına ilişkin;

- Paket anahtarlama yerel sabit ağların kurulumu için 1.4 GHz frekans bandının 1432-1512 MHz aralığında Zaman bölme dupeksleme (TDD) modunda kullanımı,
- Bölgesel bazda hizmet sağlamak üzere 1.4 GHz frekans bandının Spektrum Frekansı Kullanım İzni (IPFR) şeklinde tahsis edilmesi,
- 1.4 GHz frekans bandı kullanıcılarına IMT standartlarına uygun teknolojiyi seçme özgürlüğü verilmesi,
- 1.4 GHz IPFR sahiplerinin teknik standartlara uygun telekomünikasyon cihazları ve/veya ekipmanları kullanma, IPFR kullanım ücretlerini ödeme ve yasal düzenlemelerde belirtilen diğer yükümlülükleri yerine getirme zorunluluğu,
- Zararlı girişim riskini azaltmak için koordinasyon sağlanması yükümlülüğü gibi maddeleri düzenleyecektir.³¹

³¹ 24.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.komdigi.go.id/berita/siaran-pers/detail/konsultasi-publik-rpm-tentang-penggunaan-spektrum-frekuensi-radio-pada-pita-frekuensi-radio-14-ghz> adresinden ulaşılabilir.



FİLİPİNLER

Nüfusu:	113.000.000
Yüzölçümü:	300.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	7.450 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dairesi (DICT)
Mobil Şebeke Abonesi:	166.450.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.900.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	73,6

Elektronik Para İhraç Edenlere Yönelik Yasağın Kaldırılması

Filipinler Merkez Bankası, Bangko Sentral ng Pilipinas (BSP), ülkedeki dijital ödemeleri geliştirmek amacıyla banka dışı finansal kuruluşlardan (EMI-NBFI), yeni elektronik para ihraç edenlere yönelik yasağı kaldırdığını belirtmiştir. Ancak, potansiyel bir NBFI'nin lisans alabilmesi için yerine getirilmesi gereken bir dizi koşul bulunmaktadır.

Electronic Payments International haber servisi, öncelikle başvurulara piyasa araştırması ve veri odaklı analizle desteklenen teklifler sunmaları tavsiyesinde bulunmaktadır. Bu başvuruların hedeflenen pazarı açıkça belirtmesi ve iş modeli ve hedef demografiye dair kanıta dayalı belgeler sunması ve böylece finans sektöründeki değer tekliflerini güçlendirmesi gerekmektedir.

Diğer koşullar arasında mülkiyet şeffaflığı, hissedar ile yöneticilerin ve üst düzey yönetimin uygunluğu gibi standart kriterler yer almaktadır. Başvuranlar, yeterli sermayeye sahip olduklarını ve uygun risk yönetim sistemlerini uyguladıklarını göstermelidir.

Ayrıca uygulamalar, hizmet verilmeyen pazarları hedefleyen ve yeni teknolojilerden yararlanan yenilikçi iş modellerini destekleyecektir. İlk olarak Kasım 2021'de iki yıllık bir süre için belirlenen moratoryum, daha sonra 15 Aralık 2024'e kadar uzatılmıştır.³²

³² 06.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/telecom-regulation/17814-philippines-central-bank-ends-ban-on-electronic-money-issuers.html> adresinden ulaşılabilir.



GÜNEY KORE

Nüfusu:	51.709.098
Yüzölçümü:	100.363 km ²
Kişi Başına Gelir:	34.866 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kore İletişim Komisyonu (KCC)
Mobil Şebeke Abonesi:	72.855.492
Sabit Şebeke Abonesi:	23.213.189
İnternet Kullanım Oranı%:	97,57

Güney Kore Telekom İşletmecileri Ülke İstihbarat Raporu 2025

“Güney Kore Telekom İşletmecileri Ülke İstihbarat Raporu”, 2029 yılına kadar temel göstergelerin ayrıntılı tahminleriyle birlikte, Güney Kore'deki telekomünikasyon pazarına yönetici düzeyinde bir genel bakış sunmaktadır. Yıllık olarak yayımlanan rapor, sabit telefon, genişbant, mobil ve ödemeli TV pazarlarında hizmet türü ve teknoloji/platform bazında yakın vadeli fırsatların, rekabet dinamiklerinin ve talebin gelişiminin ayrıntılı analizinin yanı sıra temel düzenleyici eğilimlerin bir incelemesini de sunmaktadır.

Rapora göre, Güney Kore'deki toplam telekom ve ödemeli TV hizmet geliri, temel olarak mobil veri, sabit genişbant ve ödemeli TV segmentlerinin katkısıyla 2024-2029 yılları arasında %1,9'luk bir yıllık bileşik büyüme oranı ile büyüyecektir. Mobil veri hizmeti geliri, artan mobil internet abonelikleri, 5G'nin yaygınlaşması ve yüksek ARPU faturalı aboneliklerin hakimiyeti sayesinde beş yıllık %5,6 yıllık bileşik büyüme oranı ile büyüyecektir. Sabit genişbant hizmet geliri, fiber aboneliklerindeki artış ve hükümetin genişbant bağlantısını genişletme çabaları sayesinde tahmin dönemi boyunca %1,2'lik bir YBBO ile büyüyecektir.

Ülke İstihbarat Raporu aşağıdakilerin derinlemesine analizini sunmaktadır:

- Güney Kore'deki demografik ve makroekonomik bağlam.

- Düzenleyici ortam ve trendler: önümüzdeki 18-24 ay için düzenleyici ortam ve gündemin yanı sıra spektrum lisanslama, nesnelerin interneti düzenlemeleri vb. ile ilgili gelişmelerin bir incelemesi.
- Telekom ve ödemeli TV hizmetleri pazar görünümü: sabit telefon, genişbant, mobil ses, mobil veri ve ödemeli TV pazarlarından elde edilen hizmet gelirlerinin tarihsel rakamları ve tahminlerinin yanı sıra analizler.
- Rekabet ortamı: telekom ve ödemeli TV hizmetleri pazarındaki lider oyuncuların konumlarının yanı sıra segmentler arasındaki abonelik pazar paylarının incelenmesi.
- Şirket anlık görüntüleri: telekomünikasyon ve ödemeli TV pazarlarındaki önde gelen hizmet sağlayıcıların mali durumlarının analizi.
- Yayımlanan baz senaryo tahminleri altında yatan varsayımların yanı sıra baz senaryo görünümünü olumlu ya da olumsuz yönde değiştirebilecek potansiyel piyasa gelişmeleri.

Rapordaki şirketler; SK Telecom, KT, LG U+ olup kapsadığı konular ise pazarda öne çıkan noktalar, çalışma ortamı, telekom hizmetleri pazar görünümü, mobil hizmetler pazarı, sabit hizmetler pazarı, ödemeli TV hizmetleri pazarı, rekabet ortamı ve şirket anlık görüntüleridir.³³

³³ 20.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.globenewswire.com/news-release/2025/01/20/3011921/28124/en/South-Korea-Telecom-Operators-Country-Intelligence-Report-2025-with-Competitive-Profiles-for-SK-Telecom-KT-and-LG-U.html> adresinden ulaşılabilmektedir.



HİNDİSTAN

Nüfusu:	1.453.205.609
Yüzölçümü:	3.287.000 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.540 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu (TRAI)
Mobil Şebeke Abonesi:	1.170.530.000
Sabit Şebeke Abonesi:	35.110.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	52,4

1. TRAI'den 2025 Telekomünikasyon Tarifesi Taslağı

Hindistan Telekom Düzenleyici Kurumu TRAI, PM-WANI şeması kapsamında Kamu Veri Ofisleri (PDO'lar) için genişbant tarifelerinin rasyonalizasyonunu öneren 2025 Telekomünikasyon Tarifesi (71. Değişiklik) Emri taslağını yayımlamıştır. Bu taslak, PM-WANI erişim noktalarının etkili bir şekilde yaygınlaşmasını desteklemeyi ve PDO'lar ile servis sağlayıcılar arasında dengeli bir ilişki sağlayan sürdürülebilir bir ekosistemi teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Bu girişim, 2030 yılına kadar 50 milyon halka açık Wi-Fi erişim noktasının dağıtımını hedefleyen 2018 Ulusal Dijital İletişim Politikası ve Bharat 6G Vizyonununa katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.³⁴

2. Hindistan'da Dört Şehirde Bağımsız Sürücü Test Sonuçları

TRAI, Eylül-Ekim 2024 tarihleri arasında Yeni Delhi (Delhi LSA), Jaipur (Rajasthan LSA), Anmednagar (Maharashtra LSA) ve Haydarabad (Andhra Pradesh LSA) olmak üzere dört şehirde gerçekleştirilen Bağımsız Sürücü (drive) Testleri (IDT) raporunu yayımlamıştır.

Sürücü testleri, Hücresel Mobil Telefon Hizmet sağlayıcıları tarafından ses ve veri hizmetleri için sağlanan hizmetin kalitesini değerlendirmek amacıyla

³⁴ 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.trai.gov.in/sites/default/files/2025-01/PR_No.04of2025.pdf adresinden ulaşılabilmektedir.

gerçekleştirilmiştir. IDT'de, ses ve veri için çeşitli teknolojiler (örneğin 2G/ 3G/ 4G/ 5G) aracılığıyla Lisanslı Hizmet Alanı'nda hizmet sağlayan Bharti Airtel Ltd., BSNL/MTNL, Reliance JIO Infocom Ltd. ve Vodafone Idea Ltd.'nin performansı ölçülmüştür.

Bölgede faaliyet gösteren tüm telekom servis sağlayıcılarının şebekeleri için ses ve veri hizmetine yönelik bazı Temel Performans Göstergeleri (KPI'ler) değerlendirilmiştir. Söz konusu KPI'lar ses hizmetleri için çağrı kurulumu başarı oranı, çağrı düşme oranı, ortalama görüş puanı kullanarak konuşma kalitesi, downlink (ana sistemden uçbirime bağlantı) ve uplink (alt sistemden ana sisteme doğru bağlantı) paket (ses) düşme oranı, çağrı sessizlik oranı, kapsama (%) - sinyal gücü; veri hizmeti için ise veri verimi (hem downlink hem de uplink), paket düşme oranı (downlink ve uplink), video akışı gecikmesi, gecikme, sapmadır.³⁵

³⁵ 10.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.trai.gov.in/sites/default/files/2025-01/PR_No.02of2025.pdf adresinden ulaşılabilmektedir.



JAPONYA

Nüfusu:	123.638.361
Yüzölçümü:	377.973 km ²
Kişi Başına Gelir:	39.030 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Japonya İçişleri ve Haberleşme Bakanlığı (MIC)
Mobil Şebeke Abonesi:	219.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	59.800.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	84,9

Japonya-ASEAN Dijital Bakanlar Toplantısı

Japonya-ASEAN Dijital Bakanlar Toplantısı, Japonya ve ASEAN ülkelerinin bilgi ve iletişim teknolojilerinden sorumlu bakanlarının bilgi ve iletişim teknolojileri alanındaki girişimler ve işbirlikleri hakkında karar vermek üzere bir araya geldiği bakanlık düzeyindeki tek toplantıdır. 17 Ocak 2025 Cuma günü, Japonya'dan İçişleri ve Haberleşme Devlet Bakanı Adachi'nin katılımıyla 4. Japonya-ASEAN Dijital Bakanlar Toplantısı Tayland'da düzenlenmiştir.

Japonya-ASEAN Dijital Bakanlar Toplantısında İçişleri ve Haberleşme Bakan Yardımcısı Adachi, ev sahibi ülke Tayland'ın bakanlarıyla birlikte toplantıya eşbaşkanlık yapmıştır. Toplantıda, Japonya ile ASEAN arasında gelecek yıl için bilgi ve iletişim teknolojileri alanında iş birliği ve iş birliği önlemlerine ilişkin "Japonya-ASEAN Dijital Çalışma Planı 2025" önerilmiştir ve onaylanmıştır. Somut olarak, ASEAN bölgesinde dijital altyapı gelişimini teşvik etmek için Open RAN'ın yaygınlaştırılması gibi önlemler, siber güvenlik alanındaki kapasite geliştirme desteğinin daha da genişletilmesine yönelik çalışmalar, yapay zeka politikalarıyla ilgili ASEAN ile işbirliği gibi adımlar açıklanmıştır. ³⁶

³⁶ 20.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://www.soumu.go.jp/menu_news/s-news/01tsushin09_02000169.html adresinden ulaşılabilir.



KUVEYT

Nüfusu:	4.336.135
Yüzölçümü:	17.820 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.079 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu (CITRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	7.640.000
Sabit Şebeke Abonesi:	584.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	99,6

CITRA'dan Yeni Uluslararası Ağ Geçidi

Kuveyt Bilgi Teknolojileri ve İletişim Düzenleme Kurumu CITRA, KEMS Zajil Telecom ile ortaklık kurarak Kuveyt'in bağlantı ve aktarma için yeni uluslararası ağ geçidini (Irak Rotası) başlattığını duyurmuştur. CITRA'dan KUNA'ya yapılan açıklamada, Irak Rotasının geleneksel deniz yollarına entegre bir kara tabanlı alternatif sağladığı ve Kuveyt'ten Almanya, Frankfurt'a 78 milisaniyelik gidiş-dönüş yanıt süresiyle düşük gecikme sunduğu belirtilmiştir.

Kablonun kapasitesinin 100 Gbps'ye kadar desteklediği ve bu sayede büyük şirketler ve uluslararası servis sağlayıcılar için güvenilir bir seçenek haline geldiği de ilave edilmiştir. Rota, Irak üzerinden Kuveyt'ten Avrupa'ya güvenli ve verimli veri iletimi sağlamaktadır.

Bu açıklama, 4 Ocak Cumartesi günü Kuveyt'i uluslararası ağa bağlayan İnternet denizaltı kablosunda meydana gelen kesinti nedeniyle Kuveyt'te İnternet hizmetlerinin kesintiye uğramasının ardından gelmiştir. Kuveyt ayrıca, GCX tarafından işletilen ve Kuveyt ile Suudi Arabistan'ın El-Huber şehrini birbirine bağlayan uluslararası denizaltı kablosu Falcon'da yaşanan bir arızadan sonra Eylül 2024'te İnternet hizmetlerinde kesinti yaşamıştır.

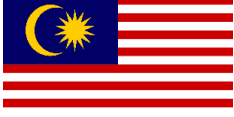
CITRA, bu yeni rotanın, hizmet sürekliliğini etkileyen deniz altı kablolarının bakımıyla ilişkili zorlukları önleyerek Kızıldeniz'den geçen deniz yollarına bir alternatif olarak hizmet ettiğini vurgulamıştır. Ayrıca, kesintisiz veri aktarımı için esnek ve güvenli bir çözüm sunarak Kuveyt'in dijital altyapısının güvenilirliğini artırmıştır.

CITRA Başkan Vekili Abdullah Al-Ajmi, Irak Rotasının Kuveyt'in güvenli ve gelişmiş dijital bağlantıda bölgesel bir lider olarak konumunu güçlendirdiğini söylemiştir. Projenin ulusal altyapıyı iyileştirme, ekonomik büyümeyi ve teknolojik yeniliği destekleme yönünde bir başka adım olduğunu belirtmiştir.

Al-Ajmi, yerel telekomünikasyon şirketlerinin ağlarının verimliliğini artırmak ve gecikmeyi azaltmak için yeni rotayı kullanmaya başladığını ve daha iyi bir müşteri deneyimine katkıda bulunduğunu sözlerine eklemiştir. CITRA'nın Kuveyt'in dijital altyapısını geliştirme ve sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen daha fazla stratejik girişim ve ortaklık başlatarak uluslararası dijital ekonomideki lider rolünü güçlendime konusundaki devam eden rolünü de vurgulamıştır.

Al-Ajmi, bu stratejik girişimin Irak İletişim ve Bilişim Genel Şirketi (ITPC) ile işbirliği içinde ve Irak İletişim Bakanı Dr. Hayam Al-Yasiri'nin desteğiyle uygulandığını açıklamıştır.³⁷

³⁷ 08.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://kuwaittimes.com/article/23171/kuwait/other-news/citra-launches-new-intl-gateway-for-faster-secure-connectivity/> adresinden ulaşılabilir.



MALEZYA

Nüfusu:	34.300.000
Yüzölçümü:	329.847 km ²
Kişi Başına Gelir:	11.700 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Malezya Haberleşme ve Multimedya Komisyonu (MCMC)
Mobil Şebeke Abonesi:	47.950.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.200.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	%97,4

Malezya'da GPU Üretimi Hedefi

Yarı iletken sektöründe önemli bir güç merkezi olan Malezya'nın Ekonomi Bakanı Rafizi Ramli'ye göre, ülke önümüzdeki 5-10 yıl içinde Grafik İşlem Birimi (GPU) çiplerini yerel olarak üretmeyi hedeflemektedir. GPU, başlangıçta dijital görüntü işleme ve bilgisayar grafiklerini hızlandırmak için tasarlanmış özel bir elektronik devredir. Genellikle ayrı bir video kartıdır veya ana kartlara, cep telefonlarına, kişisel bilgisayarlara, iş istasyonlarına ve oyun konsollarına gömülüdür.

Reuters, Malezya'nın yarı iletken endüstrisinde önemli bir oyuncu olduğunu ve küresel test ve paketlemenin %13'ünü oluşturduğunu bildirmektedir. Son yıllarda Intel ve Infineon gibi önde gelen firmalardan milyarlarca dolarlık yatırımlar çekmiştir.

Malezya Yatırım Geliştirme Kurumu MIDA'ya göre; bir zamanlar yarı iletken sektöründe mütevazı bir oyuncu olan Malezya, artık arka uç üretimdeki geleneksel güçlü yönlerinden, son teknoloji tasarım ve gelişmiş paketlemeye doğru kaymaktadır.

MIDA, ülkenin yetenekli iş gücünün, stratejik coğrafi konumunun ve güçlü hükümet desteğinin, endüstrinin gelişip büyümesi için verimli bir zemin oluşturduğunu söylemektedir. 2021'den 2024'ün ilk yarısına kadar 232,2 milyar ABD Dolarından fazla

onaylı yatırım çekmiş ve Malezya'nın küresel sahnede cazip bir yatırım merkezi olarak dayanıklılığını ve artan cazibesini vurgulamıştır.

MIDA, sektördeki evrimin en son paketlenme ve testlerden entegre devre tasarımına ve son teknoloji üretime kadar tüm değer zincirinde görüldüğünü sözlerine eklemektedir.³⁸

³⁸ 09.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/telecom-devices-platforms/17831-could-semiconductor-giant-malaysia-produce-gpus.html> adresinden ulaşılabilir.



SUUDİ ARABİSTAN

Nüfusu:	36.305.289
Yüzölçümü:	2.149.690 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	23.140 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Haberleşme ve Bilgi Teknolojisi Komisyonu (CITC)
Mobil Şebeke Abonesi:	41.298.629
Sabit Şebeke Abonesi:	5.377.980
İnternet Kullanım Oranı (%):	95,7

1. Suudi Arabistan'da The Frontier Etkinliği

Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST, Type One Ventures ve Deloitte Consulting ortaklığıyla, uzay sektöründeki girişimcileri, uzmanları ve yatırımcıları hem özel hem de kamu sektöründen Uzay teknolojisi son kullanıcılarıyla bir araya getiren The Frontier etkinliğinin üçüncüsüne ev sahipliği yapmıştır. Etkinlik, madencilik, petrol ve gaz, çevre ve tarım, sağlık, iletişim, kentsel gelişim, ulaşım ve turizm sektörlerinde uzay teknolojilerinin benimsenmesine yönelik fırsat ve zorlukları tartışmayı amaçlamıştır.

CST, uzay sektörünün düzenleyicisi ve yatırımcılarla girişimcilerin önünü açan bir rol üstlenerek etkinliğin bu edisyonuna ev sahipliği yapmakta ve böylece Krallığın uzay ekonomisinin büyümesine katkıda bulunmaktadır.³⁹

³⁹ 27.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/mediacenter/pressreleases/Pages/2025012701.aspx> adresinden ulaşılabilir.

2. Suudi Arabistan'da Birleşik Şarj Portlarının İlk Zorunlu Aşaması Yürürlükte

Suudi Arabistan İletişim, Uzay ve Teknoloji Komisyonu CST ve Suudi Standartlar, Metroloji ve Kalite Organizasyonu SASO, Suudi pazarındaki mobil telefonlar ve elektronik cihazlar için birleşik şarj portlarının ilk zorunlu aşamasının 1 Ocak 2025'te yürürlüğe girdiğini ve "USB Type-C" gerektirdiğini duyurmuştur.

CST ve SASO, birleşik şarj portları kararının Suudi Arabistan'daki kullanıcı deneyimini iyileştirmeyi, tüketiciler için ekstra maliyetleri azaltmayı, yüksek kaliteli şarj ve veri aktarım teknolojisi sunmayı ve teknoloji ürünlerinin kalitesini artırmayı amaçladığını belirtmiştir. Ayrıca söz konusu adım ile, çevresel sürdürülebilirliğin teşvik edileceği ve elektronik atıkların azaltılarak sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşılmasına yardımcı olacağı düşünülmektedir.

İlk aşama mobil telefonlar, tabletler, dijital kameralar, e-okuyucular, taşınabilir video oyun konsolları, kulaklıklar, taşınabilir hoparlörler, amfili hoparlörler, klavyeler, bilgisayar farelerinin yanı sıra taşınabilir navigasyon sistemleri ve kablosuz yönlendiricileri içerecektir. İkinci aşama ise 1 Nisan 2026 tarihinde başlayacak ve dizüstü bilgisayarları kapsayacaktır.⁴⁰

⁴⁰ 01.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.cst.gov.sa/en/mediacenter/pressreleases/Pages/2025010001.aspx> adresinden ulaşılabilir.



TAYLAND

Nüfusu:	71.863.332
Yüzölçümü:	513.120 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	7.800 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Yayın ve Telekomünikasyon Komisyonu (NBTC)
Mobil Şebeke Abonesi:	118.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	4.140.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	76,54

Çin, Myanmar ve Tayland Dolandırıcılık Merkezleriyle Mücadele Sözü Verdi

Çin, Myanmar ve Tayland yetkilileri tarafından, ülkelerinde uzun süredir devam eden dolandırıcılık sorunuyla boğuştukları ve bölgedeki savaşın da etkisiyle bu ülkelerdeki telekomünikasyon dolandırıcılık merkezlerinin ortadan kaldırılması konusunda fikir birliğine vardıkları bildirilmiştir.

Reuters'in haberine göre; aynı toplantıda Myanmar, Çin, Laos, Kamboçya, Tayland ve Vietnam'dan altı ülkenin yetkilileri, suç örgütlerinin liderlerini tutuklamak, telekom dolandırıcılık merkezlerini dağıtmak ve orada mahsur kalanların kurtarılması için her türlü çabayı göstermek konusunda anlaşmıştır. 2023'ten beri Myanmar, yasal işlem başlatmadan çevrimiçi dolandırıcılığa karışan 53.388 Çin vatandaşını sınır dışı etmiştir. ⁴¹

⁴¹ 22.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-business/telecom-regulation/17887-china-myanmar-and-thailand-pledge-to-combat-fraud-centres.html> adresinden ulaşılabilir.

AFRİKA KİTASI



GÜNEY AFRİKA

Nüfusu:	60.142.978
Yüzölçümü:	8.515.767 km ²
Kişi Başına Gelir:	6.001 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu (ICASA)
Mobil Şebeke Abonesi:	100.328.005
Sabit Şebeke Abonesi:	1.472.191
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,31

Uydu Hizmetleri için Önerilen Yeni Lisanslama Çerçevesi

Güney Afrika Bağımsız Haberleşme Kurumu ICASA, Uydu Hizmetleri için önerilen yeni lisanslama çerçevesi hakkında sözlü kamu duruşmaları düzenleyecektir. ICASA Yasası (Bölüm 4(4) ve Bölüm 17) kapsamındaki yetkisinin bir parçası olarak Kurum Konseyi;

- Potansiyel yatırımcılar için düzenleyici kesinlik sağlamak üzere net kurallara sahip şeffaf bir düzenleyici çerçeve geliştirmek,
- Güney Afrika topraklarında kullanıcı terminali operasyonlarını yetkilendirmek için prosedürler geliştirmek,
- Daha yüksek frekans bantlarında çalışan uydu sistemleri tarafından kullanılan artan bant genişliği miktarını da hesaba katarak spektrum ücretlerini gözden geçirmek ve
- Güney Afrika tüketicilerine doğrudan veya dolaylı olarak (mevcut lisanslı işletmeciler aracılığıyla) bir hizmet sağlamayı amaçlayan uluslararası uzay segmenti sağlayıcılarının (uzay segmentinin ITU koordinasyon durumu ayrıntıları dahil) kaydı için bir prosedür geliştirmek üzere bir komite kurmuştur.

14 Ağustos 2024'te Kurum, uydu hizmetleri için önerilen yeni lisanslama çerçevesine ilişkin Danışma belgesini, ilgili tarafların kamuoyunun yorumu için Resmi Gazete No. 51044'te yayımlamıştır. Girişime gösterilen ilgi sonucunda, Kurum kapanış tarihinden sonra da sunumları kabul etmeye karar vermiştir ve 31 Kasım 2024'te, Kurum yazılı temsilleri web sitesinde yayımlamıştır.

Medya mensupları, ilgili paydaşlar ve halk üyeleri kamu duruşmalarına katılmaya davetli olup Kurum, sözlü kamu duruşmalarına katılmak istediklerini belirten paydaşları dinleyecektir.⁴²

⁴² 28.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.icasa.org.za/news/2025/icasa-to-conduct-public-hearings-on-the-proposed-new-licensing-framework-for-satellite-services> adresinden ulaşılabilir.



KENYA

Nüfusu:	56.632.843
Yüzölçümü:	580.367 km ²
Kişi Başına Düşen Gelir:	3.461 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Kenya Haberleşme Kurumu
Mobil Şebeke Abonesi:	61.408.904
Sabit Şebeke Abonesi:	59.785
İnternet Kullanım Oranı(%):	85,2

Kenya'da Mobil ve Genişbant Aboneliklerinin Artışı

Kenya'nın telekomünikasyon sektöründe tüketici talebinin de etkisiyle mobil aboneliklerde, genişbantta, 4G/5G kullanımında ve mobil parada büyüme görülmektedir. Telekomünikasyon sektörü, 2024/2025 mali yılının ilk çeyreğinde genişbant aboneliklerinde, mobil SIM'de, akıllı telefon kullanımında ve mobil parada artışla önemli bir büyüme yaşamış olup bu da sektörün müşteri ihtiyaçlarına sürekli yanıt verdiğini göstermektedir.

Kenya Haberleşme Kurumunun yayımlanan Temmuz-Eylül 2024'ü kapsayan üç aylık Sektör İstatistikleri raporu, 3G genişbant aboneliklerinde ve veri tüketiminde hafif bir düşüş olmasına rağmen, 4G ve 5G teknolojisinin benimsenmesinde artış olduğunu göstermektedir. Çeyreğin sonunda mobil veri abonelikleri rekor seviyede 53,7 milyona ulaşmıştır ve 4G %58,1'ini oluşturmuştur. 4G ve 5G teknolojilerinin benimsenmesi, esas olarak çevrimiçi öğrenme, uzaktan çalışma ve e-ticaret gibi faaliyetler için yüksek hızlı internete olan talebin artmasıyla yükselmeye devam etmiştir.

Aktif mobil (SIM) abonelik sayısı, bir önceki çeyrekte kaydedilen 68,9 milyondan %1,6 artış göstererek Eylül 2024'ün sonunda 70 milyona ulaşmıştır. Mobil para hizmetlerine abonelikler 39,8 milyondan 40,6 milyona çıkmıştır ve bu da referans döneminde %78,9'luk bir penetrasyon oranına denk gelmektedir.

Mobil şebekelere bağı toplam mobil telefon cihazı sayısı 68,1 milyon olmuştur ve bu da %131,5'lik bir penetrasyon oranını temsil etmektedir. 37,4 milyon cihazla akıllı telefonlar %72,6'lık bir penetrasyon oranıyla başı çekerken, 30,7 milyon özellikli telefon %59,6'lık bir penetrasyon oranına sahiptir.

Şebeke içi arama başına toplam ortalama dakika 1,8 dakika olarak sabit kalırken, şebeke dışı aramalar geçen çeyrekte kaydedilen 1,2 dakikadan 1,3 dakikaya çıkmıştır. Gelen uluslararası mobil ses dakikaları referans döneminde %11,9 artarak 134,2 milyona çıkmıştır. Öte yandan giden uluslararası mobil ses trafiği 175,7 milyondan 175,3 milyona düşmüştür. Gelen uluslararası mobil SMS 8,4 milyona yükselirken, giden mobil SMS 2,6 milyona gerilemiştir.

Toplam veri/internet abonelikleri, 30 Haziran 2024 itibarıyla kaydedilen 1,50 milyondan %4,9 artarak 1,57 milyona çıkmıştır. Uydu internet abonelikleri, Starlink Internet Services Kenya tarafından yürütülen ve uydu ekipmanlarını daha düşük bir maliyetle kiralama seçeneğini sunan bir müşteri edinme kampanyasına atfedilen referans döneminde %104,7'lik önemli bir artış kaydetmiştir.

Mobil hizmetler için abonelik pazar payı açısından, Safaricom PLC mobil (SIM) aboneliklerde %65,7 ile lider konumda olup, onu %29,6 ile Airtel Network Kenya Limited, %2,1 ile Finserve (Equitel) Ltd ve %1,7 ile Telkom Kenya takip etmektedir. Mobil genişbant aboneliklerinde, Safaricom PLC %63,1 pazar payına sahipken, onu %32,6 ile Airtel Networks Kenya Ltd takip etmektedir. Telkom Kenya %1,7, Finserve (Equitel) Ltd ve %1,6 ile Jamii Telecommunications Ltd %1 pazar payına sahiptir. Safaricom PLC mobil para hizmetlerinde %92,3 pazar payına sahipken, onu %7,6 ile Airtel Money takip ederken, T-Kash %1'den daha az pazar payına sahiptir.

Ülkedeki toplam kullanılabilir/aydınlatılmış uluslararası internet bant genişliği kapasitesi, bir önceki çeyrekte kaydedilen 22.154,438 Gbps'den 24.195,320 Gbps'ye yükselmiştir. Ayrıca kullanılan deniz altı bant genişliği %1,1 artarak 15.287,222 Gbps'ye yükselmiştir. Bunun 12.333,402 Gbps'si ülkede kullanılmıştır ve 2.953,820 Gbps'si diğer ülkelere aktarılmıştır. Kullanılan uydu internet kapasitesi %152,8 oranında önemli ölçüde artarak 2.124,438 Gbps'ye ulaşmıştır.

“.ke” alan adlarına kayıtlı toplam kullanıcı sayısı ise %0,1 düşerek 106.722'ye gerilemiştir. Çeyrek boyunca, Ulusal KE-CIRT/CC tarafından tespit edilen toplam siber tehdit olayı 657,8 milyona ulaşırken, bu dönemde 9,6 milyon uyarı yayımlanmıştır.⁴³

⁴³ 27.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://techafrikanews.com/2025/01/27/ca-reports-surge-in-mobile-and-broadband-subscriptions-in-kenya/> adresinden ulaşılabilir.



MISIR

Nüfusu:	114.484.252
Yüzölçümü:	1.001.450 km ²
Kişi Başına Gelir:	2.324,62 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA)
Mobil Şebeke Abonesi:	106.000.000
Sabit Şebeke Abonesi:	12.500.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	72,2

1. 2Africa Denizaltı Kablo Kapasitesinin Artırılması

Avrupa, Asya ve Afrika'yı birbirine bağlayan 45.000 kilometrelik 2Africa denizaltı kablo sistemi, bu kez Telecom Egypt ve Cisco tarafından yapılan bir duyuru sayesinde yeniden gündeme gelmiştir. Aynı zamanda bölgedeki en büyük denizaltı kablo işletmecilerinden biri olan Mısırlı hizmet sağlayıcı Telecom Egypt, 2Africa denizaltı kablo sistemi üzerinde bir Akdeniz denizaltı bağlantısının faaliyete geçtiğini duyurmuştur.

Proje, ağ ve güvenlik teknolojileri devi Cisco ile işbirliği içinde gerçekleştirilmiştir. Cisco'nun Ağ Yakınsama Sistemini (NCS) kullanan bağlantı, Mısır'daki Port Said ile İtalya'daki Cenova üzerinden Fransa'daki Marsilya arasında yüksek kapasiteli bir bağlantı oluşturmaktadır.

Telecom Egypt'in de belirttiği gibi, bölgede bulut ve yapay zeka hizmetleri gibi kapasite yoğun uygulamaların katlanarak artması, denizaltı ağ kapasitesinin artırılmasına yönelik talebi körüklemekte ve bu da yüksek performanslı gelişmiş uyumlu iletim sistemleri gerektirmektedir. Telecom Egypt, bu projenin 2Africa denizaltı kablosundaki denizaltı varlıklarının potansiyelini en üst düzeye çıkarmasına, kablo operasyonlarının verimliliğini yükseltmesine ve uluslararası trafik kapasitesini artırmasına olanak tanıdığını söylemiştir.

Cisco'nun son teknoloji NCS'sinin yanı sıra sistem, optik ara bağlantı ürünleri uzmanı Acacia'nın multi-haul coherent modülü ile desteklenen veri iletimi sunarak bit başına daha az güçle yüksek performans sağlamaktadır. Telecom Egypt, sistemin optik iletim sinyali bantgenişliği, modülasyon formatı ve spektral verimlilikte hassas ayarlamalar yapılmasını sağlayarak ağ operatörlerinin herhangi bir kablo üzerinden kapasiteyi artırmasına olanak tanıdığıını açıklamıştır.⁴⁴

2. Mısır'da Yeni e-Sistem Başlatılması

Maliye ile İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlıkları, yönetişimi geliştirmeyi, Mısır'da mobil endüstrinin yerelleşmesini teşvik etmeyi ve telekomünikasyon pazarında adil rekabeti sağlamayı amaçlayan yeni bir elektronik sistemi uygulamaya koymuştur. Bu girişim vatandaşların, yatırımcıların ve daha geniş anlamda Mısır ekonomisinin çıkarlarını korumak üzere tasarlanmıştır. Yüksek kaliteli ve rekabetçi fiyatlara sahip mobil telefonların yerel üretimini desteklemesi ve ihracatı daha da teşvik etmesi beklenmektedir. Bu gelişme, çok sayıda uluslararası şirketin Mısır pazarında çeşitli mobil telefonları üretmeye başladığı bir döneme denk gelmektedir.

İki bakanlık tarafından yapılan ortak açıklamada ithal mobil telefonlara uygulanan gümrük vergisi ve harçların değişmeyeceği, ayrıca yurtdışından gelen Mısır vatandaşlarının, üç aylık bir geçiş dönemi içinde olmak kaydıyla, kişisel kullanımları için herhangi bir ücret ödemededen mobil telefon getirebilecekleri belirtilmiştir.

“Telephony” uygulaması üzerinden erişilebilen yeni e-sistem, vatandaşların ithal ettikleri cep telefonlarını gümrük personeliyle etkileşime girmelerine gerek kalmadan kaydetmelerine olanak tanımaktadır. Bu platform aracılığıyla kullanıcılar geçerli ücretleri kontrol edebilir ve üç aylık süre içerisinde online ödeme yapabilirler. Sistem ayrıca, ödenmesi gereken ücretlerin takibi, kaydı ve ödenmesinde daha fazla şeffaflık ve kolaylık sağlamaktadır. Ayrıca, e-sistem tüketicileri sahte, kaçak ve uygun olmayan mobil telefonlardan korumak için tasarlanmıştır. Sistem, kullanıcıların “Telefon”

⁴⁴ 24.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://developingtelecoms.com/telecom-technology/optical-fixed-networks/17900-cisco-helps-telecom-egypt-to-boost-2africa-subsea-cable-capacity.html> adresinden ulaşılabilir.

uygulaması aracılığıyla cihazların gerçekliğini sorgulamasına olanak tanıyarak dolandırıcılığa karşı koruma sağlamaya yardımcı olmaktadır.

Açıklamada ayrıca sistemin yalnızca yurtdışından ithal edilen yeni mobil telefonlar için geçerli olduğu belirtilmiştir. Yerel olarak satın alınan veya uluslararası olarak satın alınan ve 1 Ocak 2025 tarihinden önce etkinleştirilen telefonları etkilemeyecektir. Sistem halihazırda kullanımda olan cihazlara geriye dönük olarak uygulanmayacaktır. Mısır hükümeti bu sistem ile hem tüketicilere hem de ülkenin ekonomik kalkınmasına fayda sağlayan daha şeffaf ve düzenlenmiş bir telekom pazarını teşvik etmeyi amaçlamaktadır.⁴⁵

3. Mısır'da Wi-Fi Arama Hizmeti

Yapılan resmi açıklamaya göre; Mısırlı mobil şebeke işletmecileri, devletin telekom pazarını geliştirmek için Wi-Fi arama hizmetini başlatmıştır. Ulusal Telekomünikasyon Düzenleme Kurumu (NTRA) anlaşmayı Telecom Egypt, Vodafone, e& Egypt ve Orange ile imzalamıştır. İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanı Amr Talaat, lansmanın iletişim hizmetlerini geliştirmeyi ve yeni özellikleri güvence altına almayı amaçladığını söylemiştir. Talaat, devletin Mısır genelinde yüksek verimli kapsama alanı sağlama planı doğrultusunda 2024 yılında 3000 mobil kule kurulduğunu da sözlerine eklemiştir. Wi-Fi arama, kullanıcıların kuleler ve ticari binalar gibi şebeke kapsama alanınının zayıf olduğu yerlerde net sesle yüksek kaliteli sesli aramalar yapmasına olanak tanımaktadır. Yeni hizmet, kullanıcının telekom şirketleri ile abone olduğu aynı fiyatlandırma planı ile ek ücret ödemediği işletilmektedir.

⁴⁵ 01.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.dailynewsegypt.com/2025/01/01/new-e-system-launched-to-strengthen-governance-localize-mobile-industry-in-egypt/> adresinden ulaşılabilir.

5 Aralık 2024'te NTRA, kullanıcıların fiziksel bir SIM karta ihtiyaç duymadan mobil işletmeciler arasında geçiş yapmalarına olanak tanıyan eSIM teknolojisini Mısır'da resmen başlatmıştır.⁴⁶

⁴⁶ 21.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.zawya.com/en/business/technology-and-telecom/egypt-launches-wi-fi-calling-service-to-boost-telecom-sector-r6efxate> adresinden ulaşılabilmektedir.

OKYANUSYA



AVUSTRALYA

Nüfusu:	25.687.041
Yüzölçümü:	7.692.024 km ²
Kişi Başına Gelir:	56.352 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Avustralya İletişim ve Medya Kurumu (ACMA)
Mobil Şebeke Abonesi:	27.880.000
Sabit Şebeke Abonesi:	7.820.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	86,55

Australia Post'un Rekor Sayıda Paket Teslimatı

Avustralya Postası, en son üç aylık Inside Australian Online Shopping Raporu'na göre, 1 Kasım - 31 Aralık 2024 tarihleri arasında teslim edilen yaklaşık 103 milyon paketle (geçen yıla göre %3,1 artışla) en yoğun dönemde yeni bir rekor kırmıştır. Kasım ve Aralık aylarında Avustralyalı hanelere her dakika 2800 paket teslim edilmiş ve 7,6 milyon Avustralyalı hane Kasım ve Aralık aylarında en az bir çevrimiçi alışveriş yaparak geçen yıla göre %2,4'lük bir artış göstermiştir.

Australia Post Koli, Posta ve e-Ticaret Hizmetleri Genel Müdürü Gary Starr, en yoğun gün olan 9 Aralık'ta Australia Post'un 3 milyondan fazla koli teslim ettiğini ve 30 günden fazla bir süre boyunca günde 2 milyon teslimat gerçekleştirdiğini söylemiştir. Açıklamalarına, "*Rekor teslimat hacmi, Australia Post'un yeni ve geliştirilmiş paket tesislerine, teknolojiye ve filosuna devam eden yatırımlarının yanı sıra çevrimiçi alışveriş yapanlara yönelik hizmetleri geliştirme taahhüdünü yansıtmaktadır. Başardıklarımızdan gurur duymakla birlikte, her zaman daha iyisini yapabiliriz ve bir sonraki dönemi planlamaya başlamak için bu zirveyi değerlendireceğiz. Tüketiciler teslimat deneyimlerini yönetme konusunda her zamankinden daha fazla yetkiye sahip. Online sipariş verirken daha fazla güvenilirlik, basitlik ve hızı duydukları ihtiyacı dinledik ve anladık; bu da şimdiye kadarki en iyi zirvemizin başarısını şekillendirdi.*"

İleriye baktığımızda, perakendecilerin, özellikle önemli satış etkinlikleri sırasında, çevrimiçi alışverişe yönelik artan iştahtan bir şeyler öğrenmek ve bundan yararlanmak için muazzam bir fırsata sahip olduklarını görüyoruz. Geçen yılın aynı dönemine kıyasla çevrimiçi alışverişlerde %7,8'lik bir artışla rekor kıran siber hafta sonu (29 Kasım - 2 Aralık 2024), Avustralyalıların tüm alışverişlerini tek seferde yapmak için bu satışları beklediğini ve stratejik alışverişin yeni norm haline geldiğini gösteriyor.” diyerek devam etmiştir.⁴⁷

⁴⁷ 23.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://newsroom.auspost.com.au/australia-post-delivers-most-parcels-in-australian-history> adresinden ulaşılabilir.



YENİ ZELANDA

Nüfusu:	4.699.755
Yüzölçümü:	268.021 km ²
Kişi Başına Gelir:	41.072 ABD Doları
Düzenleyici Kurum:	Ticaret Komisyonu
Mobil Şebeke Abonesi:	6.400.000
Sabit Şebeke Abonesi:	1.760.000
İnternet Kullanım Oranı (%):	93

Yeni Zelanda Yapay Zekâ Kılavuzu

Yeni Zelanda Hükümetinin Dijitalleştirilmesinden Sorumlu Bakanı Judith Collins, kurumların yapay zekayı nasıl benimsemeleri gerektiğine dair net beklentiler ortaya koyan ve aynı zamanda üretkenliği ve hizmet sunumunu iyileştirme potansiyelinden yararlanan bir kılavuz yayımlamıştır. Collins, *“Kamu hizmetlerini iyileştirmek için yapay zeka teknolojilerinin kullanılması benim için bir önceliktir ve bu kılavuz, güvenli ve sorumlu bir şekilde kullanılmasını sağlayacaktır. Bu kılavuz, kurumların yapay zekayı güvenli, şeffaf ve Yeni Zelandalılar için gerçek değer sunarken aynı zamanda en yüksek güven ve hesap verebilirlik standartlarını koruyacak şekilde benimsemeleri için bir dizi aracın bir parçasıdır. Yapay zekadan etkili bir şekilde yararlanmak müşteri deneyimini önemli ölçüde iyileştirebilir ve verimliliği artırabilir. Bekleme sürelerini azaltmaya, sorunları daha hızlı çözmeye ve kamu görevlilerinin ön saflardaki hizmetlere odaklanmalarına yardımcı olabilir ve bu da, Yeni Zelandalılar için daha iyi sonuçlar sunarken hükümetin maliyetlerini düşürmek anlamına gelir.”* açıklamasında bulunmuştur.⁴⁸

⁴⁸ 31.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://insidegovernment.co.nz/ai-guidelines-for-government-released/> adresinden ulaşılabilmektedir.

2. ULUSLARARASI KURULUŞLAR/BİRLİKLER



AB SAYISAL TEK PAZARI

Avrupa Tek Pazarı, Avrupa Birliği'nin (AB) 27 üye ülkesi ile Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması yoluyla İzlanda, Lihtenştayn ve Norveç ve ikili anlaşmalar yoluyla İsviçre'yi içeren tek bir pazardır. Tek Pazar, toplu olarak dört özgürlük olarak bilinen malların, sermayenin, hizmetlerin ve emeğin serbest dolaşımını garanti etmeyi amaçlamaktadır.

Avrupa Sayısal Tek Pazar ise, dijital pazarlama, e-ticaret ve telekomünikasyonu kapsayan Avrupa Tek Pazarına ait bir politikadır. Bu politika ile dijital çağa ayak uydurabilmesi için yönetmeliklerin düzenlenerek var olan pazarların tek bir pazar haline getirilmesi hedeflenmektedir.

1. Avrupa Komisyonundan Sağlık Sektörünün Siber Saldırılarından Korunmasına Yönelik Eylem Planı

Avrupa Komisyonu tarafından hastanelerin ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının siber güvenliğini güçlendirmeyi amaçlayan bir AB Eylem Planı sunulmuştur. Sağlık sektörünü siber tehditlerden korumada önemli bir adım olarak kabul edilen bu girişim ile, hastanelerin ve sağlık hizmeti sağlayıcılarının siber tehdit algılama, bu tehditlere hazırlık ile yanıt yeteneklerini geliştirerek daha güvenli ve daha emniyetli bir ortam oluşturulması hedeflenmiştir.

Dijitalleşme, elektronik sağlık kayıtları, telemedikal ve yapay zekâ destekli teşhis gibi yenilikler hastalara daha iyi hizmetler sunulmasını sağlarken, siber saldırıların tıbbi prosedürleri geciktirebileceği, acil servislerde tıkanıklıklar oluşturabileceği ve hayati hizmetleri aksatabileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte, Avrupa Birliğine üye devletler 2023 yılında sağlık sektörünü etkileyen 309 önemli siber güvenlik olayı bildirmiştir.

Söz konusu eylem planında dört önceliğe odaklanılmıştır;

- Gelişmiş Önleme: Planın, kritik siber güvenlik uygulamalarının uygulanmasına ilişkin rehber niteliği taşıyarak, gelişmiş hazırlık tedbirleri yoluyla sağlık sektörünün siber güvenlik olaylarını önleme yeteneklerini artırmaya yardımcı olacaktır.
- Tehditlerin Daha İyi Tespiti ve Tanımlanması: Hastaneler ve sağlık hizmeti sağlayıcıları için Siber Güvenlik Destek Merkezi ile 2026 yılına kadar potansiyel siber tehditler hakkında neredeyse gerçek zamanlı uyarılar sunan Avrupa Birliği çapında bir erken uyarı hizmetinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.
- Siber Saldırlara Hızlı Yanıt Verilmesi: Eylem planı ile AB Siber Güvenlik Rezervi kapsamında sağlık sektörü için hızlı bir yanıt hizmeti sunulmaktadır. Bu kapsamda, fidye yazılımları da dahil olmak üzere sağlık kuruluşlarının belirli siber güvenlik tehditlerine yanıt vermesini sağlayacak rehber kitaplarının geliştirilmesiyle birlikte ulusal siber güvenlik tatbikatlarının gerçekleştirilmesi önerilmektedir.
- Caydırıcılık: Siber tehdit aktörlerinin kendilerine saldırmasını engelleyerek Avrupa sağlık sistemlerini korunması hedeflenmektedir.

Sağlık sektöründe siber güvenliği iyileştirme sürecinin başlangıcı olarak ifade edilen eylem planının 2025 ve 2026'da kademeli olarak hayata geçirileceği açıklanmıştır.⁴⁹

2. Avrupa Komisyonundan Rekabet Pusulası

Avrupa Komisyonu tarafından Avrupa'nın geleceğin teknolojilerinin, hizmetlerinin ve temiz ürünlerinin icat edildiği, üretildiği ve piyasaya sunulduğu yer haline gelmesiyle birlikte iklim açısından nötr olan ilk kıta olması yolunda bir çerçeve sağlayan Rekabet Pusulası sunulmuştur.

⁴⁹ 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_262 adresinden ulaşılabilir.

Rekabet Pusulasında inovasyon, karbonsuzlaştırma ve güvenlik olmak üzere üç temel alan yer almıştır. Bu kapsamda:

- Yenilik açığı kapatılmalı ve yeni kurulan şirketler için bir yaşam alanı oluşturma, derin teknolojilere dayalı yüksek büyüme sektörlerinde endüstriyel liderlik ve KOBİ'ler arasında teknolojilerin yaygınlaşma konuları teşvik edilmelidir. Diğer bir taraftan, temel sektörlerde yapay zekanın geliştirilmesini ve endüstriyel benimsenmesi için Yapay Zekâ Gigafabrikaları ve Yapay Zekâ Uygulama girişimleri önerilmektedir.
- Karbonsuzlaştırma ve rekabet için ortak bir yol haritası oluşturulmalı ve temiz, uygun fiyatlı enerjiye erişimi kolaylaştırmak için çeşitli yöntemler sunulmalıdır. Uygun Fiyatlı Enerji Eylem Planı enerji fiyatlarını ve maliyetlerini düşürmeye yardımcı olurken, Endüstriyel Karbonsuzlaştırma Hızlandırma Yasası, geçiş sürecindeki sektörleri genişleteceği öngörülmektedir.
- Bağımlılıkları azaltmak ve güvenliği artırmak amacıyla etkili ortaklıklar yapılmalıdır. Tedarik zincirlerini çeşitlendirerek, güçlendirmeye devam etmek için dünyanın dört bir yanından hammadde, temiz enerji, sürdürülebilir ulaşım yakıtları ve temiz teknoloji tedariki güvence altına alınmalıdır. İç pazarda, kamu ihale kurallarının gözden geçirilmesi, kritik sektörler ve teknolojilerdeki ihalelerde Avrupa'nın tercih edilmesine olanak tanıyacaktır.⁵⁰

⁵⁰ 29.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_339 adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Elektronik İletişim Düzenleyicileri Kurulu BEREC (Body of European Regulators for Electronic Communications), Avrupa Birliği'ndeki telekomünikasyon pazarının düzenleyici kurumudur. 2009 yılı Eylül ayında yürürlüğe giren Telekom Paketi ile oluşturulmuştur. BEREC, Yönetim Kurulu'nda ulusal düzenleyici kurumlar ve AB yetkilileri dâhil idari personeli içermektedir. BEREC, elektronik iletişim ağları ve hizmetleri için iç pazarın gelişmesine ve daha iyi işleyişine katkıda bulunur. Bunu, tüketicilere ve işletmelere benzer şekilde daha büyük faydalar sağlamak için AB düzenleyici çerçevesinin tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve telekomünikasyon sektöründe etkili bir iç pazarı teşvik etmeyi hedefleyerek yapmaktadır.

5G ve Dijital Dönüşüm

28-29 Ocak 2025 tarihlerinde Belçika'nın başkenti Brüksel'de düzenlenen Avrupa 5G Konferansı, 5G'nin geleceğini ve Avrupa'nın dijital dönüşümündeki rolünü keşfetmek üzere sektör liderlerini, politika yapıcılarını ve uzmanlarını bir araya getirmiştir. BEREC Başkanı Robert Mourik, kuruluşun 5G için uygun bir düzenleyici çerçeve oluşturma hedefini vurgulayarak, rekabetin operatör yatırımını ve yeniliği teşvik etmenin anahtar olmaya devam ettiğini vurgulamıştır. Avrupalıların %80'inden fazlasının 5G kapsamına sahip olduğunu ve özel ağlara yönelik talebin arttığını kaydeden Mourik, 5G'nin veri taşıma maliyetlerini azaltma ve inovasyon ile ekonomik büyümeyi destekleme potansiyelinin altını çizmiştir.

Ayrıca, BEREC Siber Güvenlik ve Dayanıklılık Çalışma Grubu Eş Başkanı Katja Kmet Vrcko, ağ güvenliği ve dayanıklılığının artan önemini ifade etmiştir. Vrcko, düzenlemeler bir rol oynadığını ancak, yeni nesil ağlarda siber güvenlik sorunlarını ele almak için kurumlar arasında iş birliğinin, bilgi paylaşımının ve en iyi uygulamaların benimsenmesinin önemli olduğunu altını çizmiştir. Konferansta, 5G altyapısının

güvenli ve esnek olmasını sağlamak için iş birliğine dayalı çabalara duyulan ihtiyaç vurgulanmıştır.⁵¹

⁵¹ 30.01.2025 tarihinde yayımlanan haberin detaylarına <https://www.berec.europa.eu/en/news/latest-news/5g-as-key-to-europes-digital-transformation> adresinden ulaşılabilir.

Avrupa Birliği Siber Güvenlik Ajansı (European Union Agency for Cybersecurity) Avrupa Birliği'ne bağlı ağ ve bilgi güvenliğinden sorumlu bir ajanstır. 13 Mart 2004 tarihinde kurulmuş olup 1 Eylül 2005 tarihinde faaliyete geçmiştir. Merkezi Yunanistan'ın Kandiye kentinde yer almaktadır. ENISA Avrupa genelinde yüksek bir siber güvenlik düzeyine ulaşmayı amaçlamaktadır. ENISA, AB çatısı altındaki tüm kurum ve kuruluşların ağ ve bilgi güvenliği konusunda bilgi paylaşımında bulunduğu bir merkez konumundadır. ENISA'nın sorumluluğu, AB içinde en üst seviyede ve en etkin şekilde ağ ve bilgi güvenliğini tesis etmektir. AB enstitüleri ve üye ülkelerle de işbirliği yaparak; AB içinde yer alan tüm kullanıcılar, çeşitli organizasyonlar ve iş dünyasında bilgi güvenliği kültürü oluşturmayı hedeflemektedir. ENISA, bulut bilişim alanında hem kamu kurumlarına, hem de özel sektör temsilcilerine yeni bilişim teknolojileri ve servislerine güvenli geçiş için rehberlik hizmeti sunmaktadır. ENISA, kurumlar arası koordinasyonu sağlama ve bilinçlendirme çalışmaları yapmanın yanı sıra; kullanıcılara uyguladığı anketlerle mevcut durumun analizini de sık aralıklarla yaparak, yeni bilgi güvenliği politikalarının üretilmesine katkı sağlamaktadır.

AB Finans Kuruluşlarına Yönelik Siber Güvenlik Yasası

ENISA tarafından desteklenen Dijital Operasyonel Dayanıklılık Yasası (DORA) yürürlüğe girmiştir. Yasa dijital operasyonel dayanıklılık konusunda uyumlu ve kapsamlı bir düzenleyici çerçevedir. Düzenleme, dijital operasyonel dayanıklılığı ve Kritik Üçüncü Taraf BT Sağlayıcıları (CTPP'ler) üzerindeki denetimi güçlendirmek için tasarlanmıştır. DORA, AB genelindeki tüm finansal kuruluşlar için bağlayıcı hale gelmiştir.

Düzenleyici çerçeve, 16 Ocak 2023'te yürürlüğe girmiş olup finansal kuruluşların bunu tam olarak devreye alması ve uygulaması için süreleri Ocak 2025'de sona ermiştir. ENISA, Haziran 2024'te Avrupa Gözetim Otoriteleri (EBA, EIOPA ve ESMA - ESA'lar) ile politika uygulaması da dahil olmak üzere karşılıklı ilgi duyulan görevlerde iş birliğini ve bilgi alışverişini güçlendirmek için çok taraflı bir Mutabakat Zaptı (MoU)

imzalamıştır. Bu anlaşma, finansal kuruluşlar gibi temel hizmetler için gereken siber güvenlik dayanıklılığını güçlendirmek için üye devletler genelinde düzenleyici yakınsamayı ve tutarlılığı desteklemeye yardımcı olmayı amaçlamıştır.

Yatay NIS2 Direktifi ile sektöre özgü DORA arasında siber güvenliğe uyumlu bir yaklaşım sağlamak, birleşik ve etkili uygulamayı teşvik etmek için gerekli işbirlikleri yapılacaktır.⁵²

⁵² 19.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.enisa.europa.eu/news/eu-financial-entities-cybersecurity-upgrade-dora-is-now-alive-and-kicking> adresinden ulaşılabilir.



Avrupa Telekomünikasyon Standartları Enstitüsü ETSI (European Telecommunications Standards Institute) 1988 yılında Avrupa için telekomünikasyon standartları üretmek üzere kurulmuştur. CEPT'in (European Conference of Post and Telecommunications Administration- Avrupa Posta ve Telekomünikasyon İdareleri Konferansı) devamı niteliğindedir. EBU (European Broadcasting Union - Avrupa Yayıncılık Birliği) ve CEN/CENELEC ile eşgüdüm içinde çalışarak yayıncılık ve enformasyon teknolojileri alanında da standartlaştırma çalışmaları yapar. Diğer örgütlerden farklı olarak üyeleri, devletler değil, ağ işleticileri, telekomünikasyon idareleri, hizmet sunucular, üreticiler, kullanıcı grupları ve araştırma birlikleridir.

3GPP Ortak API Çerçevesi'nin Yeni Sürümü

3GPP Ortak API Çerçevesi'nin (CAPIF) açık kaynaklı bir uygulamasını geliştiren ve ETSI Yazılım Geliştirme Grubu olan SDG OpenCAPIF 2.0.0 Sürümünü yayımlamıştır. Bu sürüm, 3GPP'den CAPIF Sürüm 18 Teknik Özelliklerini ve 3GPP Forge'da bulunan ilişkili YAML şablonlarını destekleyecek şekilde yükseltilmiştir. Bu yeni sürüm ayrıca daha sağlam, güvenli ve verimli bir API yönetim platformu sağlamayı amaçlayan önemli güncellemeler, geliştirmeler ve yeni özellikler sunmaktadır.

Başlıca yeni özelliklerden biri, entegrasyon karmaşıklığını azaltmak ve ister yeni başlayan ister deneyimli olsun geliştiricilere temel API başlatıcı ve açığa çıkarıcı mantığı sağlamak için tasarlanmış Yazılım Geliştirme Kiti'dir. Bu sürümle birlikte ETSI, geliştiricilerin işlevlerini ve uygulamalarını OpenCAPIF Sürüm 2.0.0'a göre test etmelerine ve doğrulamalarına olanak tanıyan bir OpenCAPIF Sandbox ortamı sunmaktadır.

Sürüm 2.0.0 ayrıca test için yeni araçlar ve yakın zamanda geliştirilen veya güncellenen birden fazla komut dosyası içermektedir. Bu komut dosyaları, Kubernetes kurulumu dahil olmak üzere OpenCAPIF ile dağıtımı ve etkileşimi basitleştirmek için oluşturulmuş ve ilk kez kullananlar dahil herkesin başlamasını kolaylaştırmıştır. Kasım

2024'te SNS4SNS etkinliği sırasında ETSI'de 50'den fazla geliştiriciyi bir araya getiren Birinci OpenCAPIF Hackfest'te önemli bir rol oynamıştır. ⁵³

⁵³ 23.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.etsi.org/newsroom/news/2483-etsi-opencapif-launches-release-two-common-api-framework-based-on-3gpp-release-18> adresinden ulaşılabilmektedir.



The GSM Association (GSMA), mobil işletmeciler ve Telekom ile ilgili işletmelerden oluşan bir topluluktur. GSMA, GSM mobil sektörünün standardize edilmesi ve geliştirilmesi amacıyla 1995 yılında kurulmuştur. Mobil ekosistem ve ilişik endüstrilerdeki mobil operatörleri ve kuruluşları temsil eden GSMA, üyelerine Endüstri Hizmetleri ve Çözümleri, İyilik için Bağlantı ve Sosyal Yardım başlıkları altında çeşitli hizmetler sunmaktadır.

GSMA Mobil Ekonomi Avrupa Raporu

GSMA tarafından yayımlanan yıllık Mobil Ekonomi Avrupa raporuna göre, 2024 yılı sonunda Avrupa'daki mobil bağlantıların %30'u (yaklaşık 200 milyon bağlantı) 5G'den oluşurken, küresel ortalama %24 olmuştur. Bu doğrultuda, 5G'nin 2026'ya kadar kıtada baskın mobil teknoloji haline geleceği ve halihazırda Almanya ve İsviçre'deki bağlantıların çoğunluğunu oluşturduğu ifade edilmiştir. Ayrıca Danimarka, Finlandiya, Norveç ve Birleşik Krallık'taki 5G benimseme oranları ise %40'ı aşmıştır. 2030'a kadar, kıtanın bağlantılarının %80'inin 5G olması ve genel ekonomiye ek 164 milyar Avroluk bir destek sağlayacağı öngörülmüştür. Ancak Avrupa 5G'yi benimsemeye, Kuzey Amerika, Doğu Asya ve Körfez Arap Ülkeleri İşbirliği Konseyi ülkeleri gibi diğer gelişmiş bölgelerin gerisinde kalmıştır.

Ayrıca, gelecek vaat eden alanlardan biri olarak ivme kazanan ve yeni kullanım örneklerinin ortaya çıkmasına yardımcı olacağı tahmin edilen 5G Bağımsız (Standalone-SA) ve 5G-Advanced gibi gelişmiş 5G teknolojilerine de yer verilmiştir. Bu kapsamda, Eylül 2024 itibarıyla 18 Avrupa operatörü 5G SA hizmetlerini başlatmıştır. Ayrıca, 5G-Advanced, işletmeler için yeni çözümler sunması, çok daha az gecikmeyle alt sistemden ana sisteme doğru bağlantı (uplink) ile çoklu yayın hizmetlerini etkinleştirilmesi, genişletilmiş gerçeklik uygulamaları için doğruluğu artırması ve yapay zekanın güvenilirliğini iyileştirmesi beklenmektedir. Avrupa'nın dijital altyapı ihtiyaçlarını karşılamak, Avrupa telekomünikasyon sektörünün rekabet gücünü ve

refahını yeniden canlandırmak amacıyla raporda çeşitli eylem adımları önerilmiştir. Bunlar;

- Mobil sektörünün sınır ötesi veya AB genelinde hizmetler geliştirmesine ve dağıtmasına olanak sağlamak için Dijital Tek Pazarın tamamlanması,
- İnternet değer zincirinde adaleti sağlamak için ek önlemlerin uygulanması,
- AB Birleşme Yönetmeliğinin gözden geçirilmesinin başlatılması ve yatırım ile inovasyon etkilerine daha uzun vadeli bir bakış açısı getirilmesi,
- AB spektrum politikasına yatırım yanlısı ve daha öngörülebilir bir yaklaşım oluşturulması,
- Mobil operatörlerin sürdürülebilirlik çabalarını desteklemesi.

Bununla birlikte rapordaki diğer önemli bulgular ise şunlardır:

- Mobil endüstrisi 2023'te Avrupa ekonomisine 1,1 trilyon Avroluk ekonomik değer katmış ve bu rakam Avrupa GSYİH'sinin %5'ini temsil etmektedir. Mobil ekosistem ile Avrupa genelinde 2 milyon kişi doğrudan istihdam edilmektedir.
- 5G'nin 2030 yılında Avrupa ekonomisine katacağı 164 milyar Avronun %34'ünün imalat sektöründen, ardından kamu yönetimi (%19) ve hizmetler (%12) sektörlerinden gelmesi beklenmektedir.
- 5G sabit kablosuz erişim (FWA), operatörlerin gelişmiş mobil genişbant tekliflerini tamamlayan tüketici ve kurumsal segmentlerde önemli bir kullanım örneği olarak ortaya çıkmıştır. Halihazırda 24 Avrupa ülkesindeki işletmeciler 5G FWA hizmetlerini başlatmıştır.
- 2030 yılına kadar Avrupa'da 545 milyon lisanslı hücreli nesnelere interneti bağlantısı olması ve bunların dörtte birinin Almanya'ya ait olması tahmin edilmektedir. Fransa, İtalya, İsveç ve İngiltere'nin her birinin yaklaşık %10'luk bir paya sahip olacağı belirtilmektedir.⁵⁴

⁵⁴ 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.gsma.com/newsroom/press-release/digital-infrastructure-investments-are-key-to-boosting-europes-global-competitiveness-according-to-new-gsma-report/> adresinden ulaşılabilmektedir.



UPU

Dünya Posta Birliği UPU (Universal Postal Union), aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 22 ülke tarafından 1874 yılında kurulmuştur. UPU, 1948 yılından itibaren Birleşmiş Milletler'in bir uzmanlık örgütü olarak faaliyet göstermektedir. Dünya Posta Birliğinin görevleri; posta gönderilerinin birbiriyle bağlantılı şebekelerden oluşan tek bir posta alanı dâhilinde serbestçe dolaşımını, posta alanında standartların belirlenmesi ve teknolojinin teşvik edilmesi, üyeleri arasında uluslararası iş birliğini ve tüketici ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlamaktır. Merkezi İsviçre'nin Bern şehrinde bulunmaktadır.

UPU, 32. Posta ve Teslimat Ekonomisi Konferansı

Dünya Posta Birliği'nin UPU Danışma Komitesi (CC), Amsterdam'da düzenlenen Dünya Liderler Forumu (WLF) ve Parcel+Post Expo 2024'te önemli bir rol üstlenmiştir. Posta ve lojistik sektörünün liderleri, "Müşteri Güvenini Artırmaya Yönelik Akıllı ve İş Birlikçi Çözümler" teması çerçevesinde sektörün mevcut durumu ve geleceğini değerlendirmiştir.

UPU'nun özel sektör ile iş birliğini teşvik eden temel platformu olan Danışma Komitesi, etkinlik boyunca sektörün en önemli sorunlarına ilişkin kritik analizler sunmuştur. Sınır ötesi e-ticaret, yapay zekâ, siber güvenlik, kadın liderliği ve sektörler arası iş birlikleri gibi konular, etkinliğin en çok tartışılan başlıkları arasında yer almıştır. Danışma Komitesi'nin etkinlikte öne çıkan konularından biri, posta sektöründeki başarılı iş birlikleri olmuştur. Ana panel oturumlarında sunulan örnekler, sektördeki iş birliğini artıran ve müşteri güvenini güçlendiren yenilikçi uygulamaları gözler önüne sermiştir. Sınır ötesi e-ticaret alanında Hurricane Commerce ve An Post (İrlanda), gümrük süreçlerinin optimize edilmesi konusunda gerçekleştirdikleri iş birliğini paylaşarak, bu sayede gecikmelerin azaldığını ve müşteri şeffaflığının arttığını vurgulamıştır.

AfterShip ve Ukrposhta, Ukraynalı satıcılara yönelik geliştirdikleri etkili takip çözümlerini tanıtmış ve bu iş birliği sayesinde, zorlu operasyonel koşullarda bile

dayanıklılık ve adaptasyon yeteneği sergilendiğini göstermiştir. Dijitalleşme alanında ise GN TEQ ve Saudi Post (SPL), lojistik operasyonları geliştirmek amacıyla yürüttükleri projeyi sunmuştur. Bu proje kapsamında, müşteri kayıt işlemleri, gümrük süreçleri, faturalandırma ve gönderi takibi gibi süreçler otomatikleştirilmiş ve böylece Suudi Arabistan'daki sınır ötesi e-ticarette gönderi hacmi ve teslimat başarı oranları önemli ölçüde artırılmıştır.

Güvenlik çözümleri konusunda ise SF Express ve Çin Devlet Posta Bürosu, akıllı bulut tabanlı güvenlik denetim platformlarını tanıtmış, bu sistemin posta çalışanları ve müşteriler için güvenliği artırdığı, müşteri memnuniyetini yükselttiği ve küresel iş birliklerini güçlendirdiği vurgulanmıştır.

Posta sektöründe kadın istihdamın güçlendirilmesi ve siber güvenliğin artırılması, etkinlikte ele alınan diğer önemli konular olmuştur. Degrees East'ten Siobhan MacDermott ve sektördeki diğer kadın yöneticiler, cinsiyet eşitliğinin inovasyonu teşvik ettiğini ve posta sektöründe sürdürülebilir büyüme açısından kritik bir rol oynadığını ifade etmiştir. Geleneksel olarak erkek egemen bir alan olan lojistik ve posta sektöründe kadın liderlerin etkinliğinin artırılması gerektiği vurgulanmıştır.

Siber güvenlik alanında ise Beyon Connect'ten Dr. Sushan Banerjee ve Siobhan MacDermott, dijital tehditlerle mücadelede modern stratejileri ele almış ve giderek dijitalleşen dünyada güvenli posta operasyonları için atılması gereken adımları tartışmıştır. Etkinlik kapsamında, Dünya Posta Birliği'nin 150. yıl dönümü, Beyon Connect'in sponsorluğunda düzenlenen özel bir resepsiyon ile kutlanmıştır. Bu önemli etkinlik, UPU'nun küresel posta iş birliği alanındaki köklü mirasını ve sektör için taşıdığı stratejik önemi vurgulamıştır.

Resmi oturumların yanı sıra, etkinlik süresince kahve molaları sırasında birçok ağ oluşturma ve sunum fırsatı sunulmuştur. Escher Group ve Posti (Finlandiya), posta işleme süreçlerini dönüştürmeyi amaçlayan yapay zekâ destekli Optik Karakter Tanıma (OCR) çözümlerini tanıtmıştır. Bu teknoloji, posta operasyonlarında entegrasyonu kolaylaştırarak süreçleri daha verimli hale getirmektedir. Benzer şekilde, Zonos ve Hurricane Commerce, UPU Posta Teknoloji Merkezi ile işbirliği içinde

geliştirdikleri Delivered Duty Paid (DDP) projesini tanıtılmıştır. Bu proje, sınır ötesi gönderileri basitleştirerek müşterilere daha şeffaf ve sorunsuz bir alışveriş deneyimi sunmayı hedeflemektedir. Bu oturumlar, katılımcılara sektörün geleceğine dair fikir alışverişinde bulunma ve en son teknolojik gelişmeleri keşfetme fırsatı sunmuştur.⁵⁵

⁵⁵ 15.01.2025 tarihinde yayımlanmış olan haberin detaylarına <https://www.upu.int/en/news/2025/upu-consultative-committee-takes-centre-stage-at-world-leaders-forum-and-post-expo-2024> adresinden ulaşılabilmektedir.